

VILÁG PROLETÁRJAI,
EGYESÜLJETEK!

A Szabadság

MUNKÁSPÁRTI HETILAP

XVII. ÉVFOLYAM
36. SZÁM
2005. szeptember 9.
Ára: 115,- forint

Mindent a semmiért?!

A tizedik órában már kezd megzakkanni az ember. Félreértés ne essék, ez még nem fáradtság, nem is kimerültség. Hanem egy olyasféle zaklatottság, amit csak a hosszú ideig tartó folyamatos figyelem, és felelősségvállalás okoz az agyban.

Es még korántsem tartunk a szolgálat felénél. De hamarosan itt a tizenkettedik óra, majd a huszadik, a huszonnegyedik. Van aki szerencsésnek mondhatja magát, ha a huszonnegyedik órában lejár a szolgálata. Akkor, amikor már igazán elönti tagjait az ólmos fáradtság, szeméi égnek, s agya lüktet a fájdalomtól.

Am van, aki nem ilyen szerencsés, és tovább kell húznia

amit a munkáltatók fizetnek nekik? Órabérük sok esetben még a háromszáz forintot sem éri el...

A biztonsági őrök a végletekig kiszolgáltatottak. Vajon ki áll-e valaki mellettük?

Kaotikus állapotok

A Vagyonvédelmi Dolgozók Országos Szakszervezete, (VDOSZ) az egyetlen olyan

az igát. A harminchatodik óráig vagy a negyvennyolcadikig, vagy akár egészen a hetvenkettedikig. Főleg az ünnepek alatt. Hisz nagyon, de nagyon kevés az ember a vagyonvédelmi szakmában. Egyre kevesebb a biztonsági őr, leszálló agyban van ez a hivatás.

Hisz ki az, aki vállalja ezt a hatalmas felelősséggel járó idegi megterhelést, a szolgálatban töltött ünnepeket – cserébe azért a siralmas bérért,

szervezett erő az országban, amely változtatni akar ezeken a siralmas és kaotikus állapotokon, és megpróbál fellépni a vagyonvédelmi dolgozók érdekében. Igaz, létezik még egy Vagyonőrök és Magánnyomozók Országos Szakmai Kamarája is (VMOSZK), ám információim szerint ez utóbbi a kötelező tagsági díj beszedésén kívül semmi érdemlegeset nem tesz. Ráadásul megfenyegette a vagyonőrö-

ket, hogy a rendőrséggel bevonatja a vagyonőri igazolványait, ha nem fizetik a kamari tagdíjat.

Pedig most már igazából tenni kell azért, hogy a vagyonvédelmi szakmában végre valamilyen pozitív elmozdulás legyen.

A szakszervezet (a VDOSZ) szerint a kiszolgáltatottság, az alacsony bérezés és a feketemunka immáron tarthatatlan. Mivel a vagyonvédelem nagyon húzós, zsíros piac (a szakszervezet információi szerint mintegy százmilliárd az éves forgalom) – ezért nem lehet meglepődni azon, hogy ebben az üzletben sem minden és mindenki tisztességes. Bár látványosan ugyan korrekt a szerződés, a szakszervezet mégis biztos abban, hogy bizonyos esetekben a szerződésekben foglalt vállalási összegeken kívül súlyos – az asztal alatt gazdát cserélt, adómentes – forintok vándorolnak zsebből zsebbe.

Ráadásul a megbízók, (pénzintézetek, egyéb intézmények, nagyvállalatok) nem akarnak áldozni sem az ügyfelek életének, sem pedig az értékeik védelmének az érdekében. A vagyonvédelmi vállalkozások nagy része alvállalkozás, valós szakmai tevékenységet nem is folytat, csak láncszerződésekkel közvetít. És mégis extraprofitot hoz különböző könyvelési és egyéb trükkökkel.

(Folytatás a 3. oldalon)

Tíz pontos követelés a kormány lépéseire

Évnyitó sajtókonferencia a Pedagógusok Szakszervezetében

Derűs volt majdnem a hangulat, amikor a sajtókonferencián Varga László, a Pedagógusok Szakszervezetének elnöke „boldog új (tan)évet” kívánt. Mondotta: mindenkinek, akik a magyar oktatásügy érdekében dolgoznak, a csaknem másfél milliányi általános és középiskolás diáknak, tanáraiknak. S persze a műszakiaknak, kisegítőknak, akik szolgálják a magyar tanítás jobbítását.

Íme, szeptember a becsengetés ideje, s nem csak az iskolákban, az érdekvédelmi szervezetben is. Bevezetőben ismertette az elnök, hogy a kormány száz lépésében foglalt „hét lépésre”, amely a közoktatással kapcsolatos, a szakszervezet tíz ponttal választott. Leszögezte: „fontosnak ítéli meg az esélyteremtés feltételeinek javítását”, de elengedhetetlennek tartja, hogy a költségvetésben teremtsék meg az anyagi feltételeket is.

A legidősebb kérdések

Érdemes bővebben foglalkozni a szakszervezet tíz pontjával, mivel ebben összegeződnek a jelen legidősebb kérdései, mégpedig az elkövetkező időkre (esetleg átívelően a választási cikluson).

1. Sürgetik a foglalkoztatási gondok enyhítésére a kordelvezményes nyugdíj kiterjesztését, valamint a „prémiumévek” program kedvezőbbé tételét. S elengedhetetlen, hogy egyeztetéseket folytassanak a szociális partnerekkel, a szakszervezettel is.

2. „Feltétlenül” elérendő, hogy a 4,5 százalékkal növelt közalkalmazotti bérek kellő időben kifizetésre kerüljenek! (Nem akarják, hogy az ősz folyamán is munkaiügyi perek sokaságát kelljen indítani ez ügyben, mint ahogy a tavasszal történt.)

3. A szakszervezet ragaszkodik az 13. havi illetmények helyébe lépett, minden év január 16-án kifizetendő „nulladik havi bérek” előnye megtartásához. Egyben kezdeményezi egy tizenegyedik havi kereset bevezetését.

4. Az adóreform ne csak elensúlyozza az inflációt, hanem reálérték-növekedést is eredményezzen.

5. Hangsúlyozza a vezetői, osztályfőnöki és egyéb pótlékok, a minőségi munka elismerését szolgáló források további növelését.

6. Kiemeli az önkormányzati igényeket kielégítő források biztosítását, a nevelési intézmények színvonalas működtetéséhez a kellő finanszírozást.

7. Felül kell vizsgálni a szakmai irányítás, ellenőrzés rendszerét, illetve a szakmai törvények, előírások megsértése esetén a hatékonyabb szakcionális lehetőségét.

8. A korszerű és eredményes közoktatás fontos feltételeként igényli egy objektív mérési és értékelési rendszer kidolgozását.

9. A PSZ mint a legnagyobb hazai szakszervezet felelősséget érez a magyarországi munkavállalói érdekvédelem egészéért. Kezdeményezi a szakszervezeti mozgalom érdemibb együttműködését, egyesítését.

10. A szakszervezet kezdeményezője az oktatásügyre vonatkozó európai uniós normák kimunkálásának és elfogadásának.

Ezek a szakszervezeti válasz tíz pontjának legfontosabb tételei, remélhetőleg elfogadásra találnak.

Levél a diákoknak

Mindebből látható – legalábbis érzékelhető –, hogy a magyar közoktatás nem választható el a gazdaság sürgető kérdéseitől. Hazai „kincseink” közt első helyet foglal el a – még! – színvonalas, magyar oktatási rendszer, a tanítás által létrehozott intelligencia és szakértelem. A magyar munkás hozzáértése, a magyar műszaki értelmiség szellemi fogékonysága, alkotókészsége az iskolák színvonalán múlik.

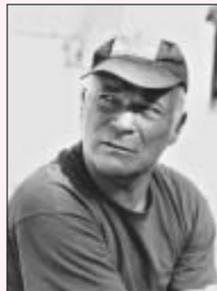
Márpedig ez pénzbe kerül, amire áldozni kell a GDP-ből, s nem is keveset.

(Folytatás a 3. oldalon)

ISMÉT MOLDOVA!

ELŐZETESEN CSAK A SZABADSÁGBAN

Örömmel tudatjuk, hogy ez év őszén megjelenik Moldova György Az utolsó történet című önéletrajzi regényének ötödik kötete, amelyből a Szabadság hasábjain olvashatnak részleteket, a 7. oldalon.

TARTSANAK VELÜNK,
OLVASSUNK EGYÜTT!

VÉLEMÉNYEK

- ◆ Meghökentő mesék
- ◆ Élet falun
- ◆ Civil háttér
- ◆ Felhőszakadás
- ◆ Nem mennek szabadságra (6. oldal)
- ◆ Ki itt a „születési hibás?” (8. oldal)

CIKKEINKBŐL

- ◆ Győzelmi ünnep Pekingben
- ◆ Horvátország csatlakozásáról (2. oldal)
- ◆ Elő a bankkártyákkal...
- ◆ Keresztek (3. oldal)
- ◆ Emlékezzünk (8. oldal)

HÁZUNK TÁJÁRÓL

- ◆ A budapestiek a kommunista párt mellett
- ◆ Helyükön maradtak a kommunisták Bácsban
- ◆ Viharsarok: a kommunista párt mellett
- ◆ Tolna: kommunisták vagyunk és magyarok (4. oldal)

FIATALOK OLDALA

- Kétpártrendszer, egypártrendszer – a diktatúra diadala
- Konkrét válaszokat a problémákra!
- Közgizdaságtan

- Támadás a kommunisták ellen Csehországban (5. oldal)

www.baloldalfront.hu, info@baloldalfront.hu, tel.: 06-30-440-7786

EZ TÖRTÉNT a nagyvilágban

Augusztus 31. Tízmillió négyzetkilométerre nőtt az Antarktisz fölötti ózonlyuk kiterjedése – közölte az Európai Űrkutatási Ügynökség. Ha az északi félgömb fölött helyezkedne el az ózonlyuk, teljesen lefedné Európát. A lyuk mérete az évszázhoz képest szokatlanul nagy; korábban csak kétszer volt kiterjedtebb a mostaninál: 1996-ban és 2000-ben.

Szeptember 1. Két hét múlva, az ENSZ megalakulásának hatvanadik évfordulóján akarják a tagországok a világszervezet új reformtervezetét elfogadni. A dokumentum már korábban elkészült, ám az USA újonnan kinevezett nagykövete öt-száz változtatással állt elő. A legnagyobb vita a terrorizmus elleni harcról és a háborús országok megsegítéséről várható.

Szeptember 2. Közel ezren vesztették életüket Bagdadban, amikor tömeges pánik tört ki egy síita szentély melletti hídon. A 2001. szeptemberi merényletsorozat óta nem eredményezett terrortámadás (illetéleg azzal való fenyegetés) ennyi áldozatot. Az Egyesült Államoknak egyébként naponta 186 millió dollárba kerül az iraki katonai beavatkozás, többre, mint annak idején (az inflációt is beleszámolva) a vietnami háború.

Szeptember 3. Sztrájkot tartott az amerikai Boeing repülőgépipari konszern Seattle-i gyárában tizenhatalom szerelője, mert a szakszervezet szerint a vezetés a dolgozókat „megalázó” hároméves munkaszerződést akar velük kötni. Három évvel ezelőtt a dolgozók szolidárisak voltak a vállalattal a terrortámadások miatti forgalom-visszaesés miatt, most viszont jól megy a cégnek, ezért elsősorban nagyobb nyugdíj- és egészségügyi hozzájárulást követelnek.

Szeptember 4. Legkevesebb 350 ezer házat rombolt le a Katrina hurrikán és közel egymillió embernek lesz szüksége új otthonra a Mexikói-öböl térségében. New Orleansban anarchia és káosz a jellemző, a késve küldött amerikai rendfenntartók egyelőre nem urai a helyzetnek. Ugyanakkor a pusztítás nyomán példátlan mértékű benzinárdrágulás és globális energiaválság fenyeget.

Szeptember 5. Az euróvezetben 8,6 százalékos jelenleg a munkanélküliség, szemben az USA 5, illetve Japán 4,4 százalékával. A legalacsonyabb Írországban (4,3 százalék), a legmagasabb pedig Lengyelországban (17,6 százalék). A termelők a megdrágult energiát, nyersanyagokat, a viszonylag erős eurót és a gazdasági lassulást a munkaköltségekkel igyekeznek ellensúlyozni, ami nem ösztönöz alkalmazottak felvételére. A foglalkoztatás jobbra rosszul fizetett, részdíós állásokkal bővül.

Szeptember 6. Az Európai Unió és Kína illetékesei megállapodtak az európai vámraktárakban rekedt több tízmillió textiláru „felszabadításáról”. Korábban elsősorban a nagy dél-európai textilgyártó országok tiltakoztak, míg az észak-európai államok szívesen látnák a piacon az olcsó kínai árut. A Kína-EU csúcson több más jelentős kereskedelmi és együttműködési megállapodás is született.

GYŐZELMI ÜNNEP PEKINGBEN

EMLÉKEZÉS A 60. ÉVFORDULÓRA

Hu Jintao

A pekingi Tiananmen téren szeptember 3-án hatvan ágyúlovás és hatezer felrepülő galamb emlékeztetett a történelmi évfordulóra.

A japán agresszorok feletti kínai győzelem és a fasizmus feletti világméretű győzelem hatvanadik évfordulójáról emlékeztek meg Pekingben szeptember 3-án. Az ünnepi ülésen

hatezren vettek részt: veteránok, a párt, az állam, a fegyveres erők vezetői. „Ma ünnepélyesen emlékezünk a győzelem napjára, de nem feledjük a történelem tanulságait, a békéért

és egy jobb jövőért küzdünk” – mondta beszédében Hu Jintao, a Kínai Kommunista Párt főtítokára, a Kínai Népköztársaság elnöke. Kína veszteségei között az első helyen emlékezett meg

a 35 millió halottról és sebesültről. Az ország anyagi veszteségei pedig százmilliárd dollárt tettek ki az 1937-es árakon számolva.

S. K.

A kínai valutareformról

A kínai központi bank, azaz a Népi Bank július 21-én bejelentette, hogy ezentúl Kína a piaci kereslet-kínálathoz és egy valutakörhöz köti a jüan árfolyamát, és egy irányított lebegő árfolyamrendszert alakít ki. A központi bank sajtószóvivője ezzel kapcsolatban a következőképpen válaszolt a tudósítók kérdéseire.

– Milyen múltja és jelene van a kínai valutaárfolyamnak?

– 1994 előtt Kínában fix és kétszintű valutaárfolyam volt. 1994 után bevezették az irányított lebegő árfolyamot, amely a piaci kereslet-kínálati viszonyokhoz igazodott. Tehát a központi bank meghatározta a kínai valuta árfolyamának lebegési mértékét és az irányított piacon keresztül megőrizte a kínai valuta, azaz a jüan árfolyamának stabilitását.

– Az 1997. évi ázsiai pénzügyi válság miatt Kína csökkentette a kínai valuta lebegésének mértékét annak érdekében, hogy megakadályozzák az ázsiai országok valutájának ismételt leértékelődését és a válság további elmélyülését. Az ázsiai pénzügyi válság hatásának csökkenésével, a kínai gazdaság tartós fejlődésével és a devizapiac bővülésével megteremtődtek a feltételek a kínai valuta árfolyamrendszerének tökéletesítéséhez.

– Miért tesznek reformlépéseket a kínai valuta, a jüan árfolyamának tökéletesítésére?

– A kínai külkereskedelmi aktívum kérdésének rendezése, a belföldi kereslet növelése, a kínai vállalatok nemzetközi versenyképességének és a külföld felé nyitás színvonalának emelése szükségessé teszi az árfolyam-kialakítási rendszer tökéletesítését. 2005 júniusának végéig Kína devizataraléka elérte a 711 milliárd amerikai dollárt. Az év eleje óta a kínai külkereskedelmi aktívum tovább nőtt, ezért még jobban kiéleződtek a külkereskedelmi súrlódások a külföldi kereskedelmi partnerekkel. Ha megfelelőképpen szabályozzák a kínai valuta árfolyamának szintjét és megreformálják az árfolyam-kialakítási rendszert, az kedvezően hat egy olyan fenntartható fejlesztési stratégia végrehajtására, amely főképp a nemzeti kereslet növelé-

sére épül. Emellett a fenti lépés kedvezően hat az erőforrások ésszerű felhasználására, a külföldi tőke hasznosítási szerkezetének ésszerűsítésére és a nyitás politikájának még jobb végrehajtására is.

– Mik a célkitűzések és az elvek a kínai valutaárfolyam-kialakítási rendszer tökéletesítésében?

– A fő célkitűzés, hogy kiteljesedjék az irányított lebegő árfolyamrendszer, amely összekapcsolódik a piaci kereslettel és kínálattal; fenntartjuk a kínai valuta alapvető stabilitását az árfolyam ésszerű, egyenletes szintjén.

– A kínai valuta árfolyamrendszerének reformja során a kezdeményezés, az irányíthatóság és a fokozatosság elvét kell követni. A kezdeményezés alatt az értendő, hogy a kínai reform és fejlődés figyelembevételével meghatározzák az árfolyamreform módját, tartalmát és időpontját. Az irányíthatóság azt jelenti, hogy makroszinten ellenőrizhetik az árfolyam változásait annak érdekében, hogy megelőzhetőek az esetleges pénzpiaci és a gazdasági bizonytalanságok. A fokozatosság

elve szerint a piaci változások figyelembevételével körültekintően gondoskodni kell a különböző felekről és fokozatosan végre kell hajtani a reformot.

– Mit tartalmaz az új kínai valutaárfolyam-kialakítási rendszer és melyek a jellemvonásai?

– A kínai valuta árfolyamát többé nem egyedül az amerikai dollár árfolyamához kötik. Majd a kínai gazdaság helyzetének alakulását figyelembe véve meghatározzák néhány külföldi valuta arányát a csomagban. Együttal a bel- és a külgazdasági helyzet alakulása, a piaci kereslet és kínálat alapján, a csomaghoz igazodva határozzák meg, irányítják és szabályozzák a kínai valuta árfolyamának alakulását, hogy alapvetően megőrizték az árfolyam megfelelő szintű stabilitását. Ezen elvek alapján erősödött most a kínai valuta árfolyama két százalékkal az amerikai dollárhoz képest, tehát egy dollárt 8,11 jüanra lehet átváltani.

A Kínai Nemzetközi Rádió nyomán

Horvátország csatlakozásáról

Az Európai Parlament Külső Bizottsága augusztus 30-án, Brüsszelben ülést tartott, amelyen meghallgatták Grabar Kitarovic asszonyt, horvát külügyminisztert.

A horvát csatlakozás több kérdését felölélő vitában és meghallgatáson felszólalt Tabajdi Csaba, az MSZP európai parlamenti delegációjának vezetője, aki hangsúlyozta, fontos, hogy mielőbb megkezdődjenek a csatlakozási tárgyalások a dél-európai országgal.

„Horvátország több területen már most felkészültebb, mint azon országok, amelyek csatlakozása ügyében már döntés született, mint például Bulgária” – fejtette ki a magyar képviselő és hozzátette, nem büntethetnek egy egész nemzetet amiatt, hogy Gotovina tábornokot nem sikerült elfogni. Nincsenek konkrét bizonyítékok arra vonatkozóan,

hogy az illetékes horvát szervek nem mutatnak kellő együttműködést a hágai bírósággal. Ugyanakkor Horvátország uniós tagsága jelentősen enyhítené a jelenleg is tapasztalható, mindennapos erőszakos cselekményekben is kifejeződő feszültséget a Balkánon.

A magyar képviselő a horvát külügyminiszter asszonynak feltett kérdésében az iránt érdeklődött, milyen kárpótlást szándékozik a horvát állam nyújtani azoknak a szerbeknek, akik Krajinából a harcok következtében kénytelenek voltak elköltözni. Jórésztük a Vajdaságban telepedett le és nyomorúságos helyzetük az ottani nemzetiségi atrocitások egyik forrása. A kárpótlás jótékony hatással lenne az ellentétek enyhítésére és a menekülthelyzet normalizálására.

– Tudósítónktól

Tíz pontos követelés a kormány lépéseihez

(Folytatás az 1. oldalról)

Hogy azért nem minden a pénz, szükséges az emberség, a pedagógusszív (is) a munkához, arra Szlankó Erzsébet alelnök mondott illusztris példát. Az egyik megyeszékhely iskolájában az osztályfőnök, Ági néni levélben köszöntötte a majdani kisdíjakait. S ily módon a napsugaras, tanulmányos, kedves hangulatot teremtette meg az évkezdéshez. Az efféle gesztus visszacseng előző számunkban Botta Melinda által frottak kívánalmaiban: „Jó volna év végén Anyunak, Apunak is büszkén mondani: látjátok, jól viselkedtem, szép osztályzatokat kaptam, társaimnak segítettem... mehetünk nyaralni.”

De addig egy nem könnyű esztendő tananyaga vár. Leckék, amelyek felkészítenek a nagy versenyre, az Életre. S az esztendő nagy, közjogi eseményéről új-fent Varga László beszélt. Bár változatlanul vallják, az iskola nem lehet színtere a pártpolitika (ellentétben néhány művelődési eseménnyel), ám a gyerekek által feltett politikai kérdésekre választ kell adni! „Az iskola kapui legyenek zárva a pártpolitika előtt, de mindenképp nyitottak legyenek az élet kérdései iránt éreklődőknek...” – hangsúlyozta az elnök.

Háromezer óvónő, tízezer tanár

Szóba került még a sajtókonferencián a térségi integrált szak-

munkásképzés kérdése. Elindult az óriási reform, amely a munkakerő felkészítését szolgálja napjaink kihívására. S bizony nem kis problémákkal. A cél, hogy a munkaerőpiac igénye szerint törtenjen mielőbb a képzés, olyan felkészítést biztosítson, amellyel álláshoz, keresethez lehet jutni.

A Szabadság kérdésére Árok Antal alelnök válaszában kifejtette: háromezer óvónő és tízezer általános iskolai tanár került az állástalanok listájára a közelmúlt intézményi összevonásainak, megszűnésének eredményeként. S még az sem elengedhetetlen a helyzetet, hogy ez idő alatt 15 ezerrel nőtt a középiskolában a tanárok száma. Az idei érettségi anomáliák (korábban a szakszervezet már kifejtette álláspontját, hogy a felelősöket fel kell deríteni és szigorúan megbüntetni az okozott bonyodalomért) következtében bizonyos bérekhez nem jutottak hozzá az érettségizetők tanárok, ezek kifizetését, az intézkedést szorgalmazza a szakszervezet.

A korábban jelzett gondoktól sem feledkeznek meg: még szeptember folyamán képet kap a szakszervezet a nemrégiben egy rendelkezés félremagyarázása folytán felszámolt intézmény vezetőhelyettesi állásokról, illetőleg a gyermek-ifjúságvédelmi felelősök helyzetéről. S ennek ismeretében kívánunk majd lépéseket tenni.

Mártonfy Mihály

(Folytatás az 1. oldalról)

Itt már súlyos, a hatóságok számára láthatatlan jövedelmek mozognak. A bevallott és nyilvánosságra hozott éves forgalom adatai manipuláltak, nyomottak, mint ahogy nyomottak a vállalási árak is. S nemcsak a versenyszférában, hanem az állami pályázatokban is.

Meglepő, hogy a közbeszerzési pályázatokban rögzített megbízási díjak nyilvánvalóan nem alkalmasak még a minimálbért terhelő költségek kizárására sem!

A szakszervezet információi szerint a jelenleg vagonóri igazolvánnyal rendelkező majd 150 ezer (!) munkavállalónak nem kevesebb, mint a negyven százaléka feketén foglalkoztatott, s mintegy húsz százaléka egyéni (kényszer) vállalkozó. A kisvállalkozások hasonlóan kényszerített kiszolgáltatottjai a jelenlegi helyzetnek, csődökkel vagy felszámolás alatt, egymásnak gátlástalanul alágérve „harcolnak” a megbízások elnyeréséért. A láncszervezők kényszerből kialakult helyzet mind a morális s mind a pénzügyi következményei tovább gyűrűznek a foglalkoztatottak felé, halmozzák a hátrányokat, problémákat.

Körtünetek

A Vagyonvédelmi Dolgozók Országos Szakszervezete világosan felismerte a vagyonvédelmi szakmában kavargó zűrzavar tüneteit, és rávilágított annak okaira is. Ezek a következők:

1. Az alkalmazott munkavállalók esetében:

– Az alacsony órabér, mely átlagban 180(!)–300 forint/óra, s aki már óránként 400 forintot keres fegyveres szolgálattal, az boldog lehet.

– A napi és havi időkorlát nélküli munkavégzés, a dób-

benetesen hosszú szolgálatok, nem ritka a havi 400 (!) óra szolgálati idő! Ez napokra lebontva: minden nap 13 óra, 30 napon át, pihenőnap nélkül!

– Az egyoldalú, hátrányos tartalmú munkaszerződés vagy annak hiánya.

– A munkaadó részéről egyoldalú s indoklás nélküli felmondás.

– Nem jelentik be a munkavállalót, nem fizetnek utána járulékat (tb, nyugdíj, adó), vagyis a fekete foglalkoztatás!

– Az egyoldalúan csökkentett bérek, illetve a bérkifizetések gyakori elmaradása!

2. Az egyéni (kényszer)vállalkozók esetében:

– Alacsony megbízási díjak,

– egyoldalú hátrányos tartalmú szerződés vagy annak hiánya,

– indoklás nélküli felmondás,

– úgyszintén, mint az alkalmazottak esetében, a halasztott vagy az elmaradt bérkifizetés!

3. A tisztességre törekvő valódi vállalkozások esetében:

A szakszervezet mint látjuk, kénytelen különbséget tenni a különféle vállalkozások között. Tehát a tisztességes vállalkozások nagy problémái a következők:

– A kényszerű, áron aluli vállalkozás, melynek bevételei alig fedezik a költségeket.

– Az örökös félelem a megbízások elvesztése miatt.

– Félelem a konkurens vállalkozások folyamatos feljelentései miatt, amelyek így aztán rendszeresen a nyakukra küldik az APEH és a munkaügyi ellenőrzéseket.

4. Az álvállalkozások:

A szakmának ezek a tisztességtelen módszerekkel operáló társaságok okozzák a legtöbb kárt.

– A gátlástalan piacszerzéses, alágéréssel,

– a feketemunkával,

– az eltitkolt jövedelmekkel,

– más vállalkozások feljelentésével, amikor is „ráküldik” az APEH-t, a tb-t,

MINDENT A SEMMIÉRT?!

Üléseznek a szakszervezet képviselői, az asztalfőn Mátis Csaba, a VDOSZ elnöke

s a Munkaügyi Felügyeletet a konkurenciára.

Nos, meddig és kiktől várható el, hogy ilyen körülmények között az életüket kockáztassák mások életének és anyagi javainak védelmében?

Tisztességes munkáért tisztességes fizetséget!

Ebben az elkésztő helyzetben a Vagyonvédelmi Dolgozók Országos Szakszervezete kötelességének tartja, hogy akár az állammal is szembeállva kiharcolja a letisztult, de szigorúbb szabályozásokat, az új vagyonvédelmi törvényt, az új kamarai törvényt, a speciális munkaügyi és munkavédelmi szabályozásokat, valamint ezek betartásának ellenőrzését.

A szakszervezet ezen céljai eléréséhez igénybe vesz minden törvényes eszközt, és felkínálja az együttműködését a szakmai kamarának is. Annak érdekében, hogy megtisztuljon a szakma, eltűnjenek a feketén foglalkoztató cégek, s rábírtja a megbízókat arra, hogy fizessenek versenyképes megbízási díjakat.

A szakszervezet még egyszer külön hangsúlyozza, hogy érdekelt egy, az eddigi tapasztalatokat felhasználó, a közreműködésével megalkotott új személy- és vagyonvédelmi törvény, valamint új, a

szakmai kamaráról szóló törvény létrehozásában. Ehhez messzemenő igénybe kell venni a BM, a PM s a Munkaügyi Minisztérium segítségét is! Különböző fennáll annak a veszélye, hogy a piacot uraló cégek egyoldalúan diktálják a törvényalkotást, ezzel írásba fektetve a munkavállalók kiszolgáltatottságát.

*

Bizony egy kívülálló nem gondolja, hogy ekkora válságban van a vagyonvédelmi szakma. Pedig érző lény, akit jellegéből adódóan ez nyilvánvaló. De ma már egyre kevésbé működik a minél olcsóbban, minél több munkát kiszorítani az alkalmazottakból elv.

Mert a biztonsági őr is ember. Nemcsak egy fegyveres szobor vagy egy őrző-védő gép. Hanem érző lény, akit igenis meg kell becsülni!

Meg kell őt becsülnie annak, akinek meg van mit védenie, őriztetnie. A saját jól fel-fogott érdekében. Mert a nagyvállalatok s az állam saját érdeke is, hogy a vagyonvédelem, fogalmazhatunk úgy is: a vagyonuk védői elégedettek legyenek.

Különböző ki védi meg őket a szegénység és elégedetlenség egyre növekvő tenge-
rében?

Fort András

Elő a bankkártyával...

Már beindult a hirdetési kampány: villamosok egész oldalát elfoglalja a reklám: „keresse az újságárosoknál”. Ujabb magazin (most életmód és lakberendezési) a „felső tíz százaléknak”. Ez már arról is tudható, hogy a címe sem magyar: ROOM, ami annyit tesz mint szoba. De tudható még az áráról is: majdnem hétszáz forint. Az a húszas, amivel rövidebb, az újságosé.

Mutassanak nekem egy szegényembert (akinek teje, kenyérre, na meg esetleg patikára alig futja a keresetéből, nyugdíjából), tud-e ilyen újságot venni, ennyi pénzt adni érte?

Meg aztán minék? Amit benne a képek mutatnak, hirdetések, számára elérhetetlen. Na nem is neki, hozzá szólnak! Szinte bizonyos, soha nem megy Ausztráliába (a repülőjegy árából négy hónapig vidáman élhetne), soha nem vásárol márkás gépkocsit (tízmillióért), de talán még villát sem Palma de Mallorcán. Pedig ugyancsak csábítják oda az olvasót, különösen egy hotelbe, amely a „régie városrészeknek egyik s talán legpatinásabb szállodája, a testi-lelki kényeztetés szemrevéltő fellegvára, amely sajátos módon ötvözi Mallorca történelmi atmoszféráját...”

Vagy talán tévednék? Amíg

esetleg a gyerekek nyúzzák Szabónét – s ő nem is tudja, ruhát, cipőt vegyen nekik vagy inkább táskát, tarisznyát-e, mert itt az új tanév –, esetleg éjnek éjadján a párja fülebe súgja: „a középkori házból lett nyaraló is jó lesz nekünk Mallorcán. Mennyi is van a bankszámlánkon?”

Ekképp gondolja Hantos Józsi bácsi is, akit a Fő téri koldulásért 30 ezerre büntettek (?), azon tűnődik, amint a kövér csikkeket szedi a megállóban, vajon Ausztráliába utazzék vagy Új-Zélandra, ahová nem is kell vízum?...

Na, persze, nézzük tovább a folyóiratot. A címét ugyan soha nem érthetik (hiszen a felső tízezer egy része hiányzott az angol óráról). De olyan elközelítő hangzik, hogy „soppingolni voltunk a centerben, mert kifogyott az ájsztea”.

Egy szófát kínál például 750 ezer forintért, egy mosdó-

csapot 150 ezerért. De ha kissé beljebb megyünk a virtuális lakásban, akkor az etruszk onix asztal egymillió-hetvennégyezerbe kerül, a pávatoll 500-ért (mire jó, azt csak az isten tudja, meg az eladó), viszont a konyhai berendezés nyolcmillióért már a vevőé. Ugye, nem is drága?

Mindehhez képest a nagyestélyi ruha szinte „akciósnak” számít 280 ezerért!

Nem, nem, biztos, hogy nem akarjuk vásárlásra csábítani a LAÉT (a Létnimum Alatt Élők Társasága) tagjait, sem a Moszkva téri hajléktalankokat. Még vennének vagy tíz darabot a masszázsfotelekből... És csak azért nem keresik fel a fővárosi agglomerációban levő centert, mert nincs már parkolóhely, elfoglalták a kocsiállásokat a felső tíz százalékból.

Nos, az efféle kellemetlenségek miatt nem akarjuk, hogy olvassanak a megnyerő hirdetésekben! Amiket kínál az a folyóirat, aminek nem tudni, hogyan fizessék ki az árát. Késpénzben vagy kártyáról, átutalással?

M. M.

Megfigyelhető, hogy nemzeti ünnepek alkalmával olyképpen hullanak a különféle jelzések keresztjek, miként katonáknál a rendfokozat-gyarapító csillagok szoktak volt potyogni. Van közöttük Magyar Köztársasági Érdemrend nagy- és középkeresztje csillaggal és anélkül, arany és ezüst, tisztikereszt, polgári-, és katonai tagozatos, lovagkereszt különféle tagozatai stb. változat.

Öltözékre tűzhető és vitrinbe helyezhető díszdobozos kellékek gyanánt adományozzák ezeket. Érdemkért, kiváló teljesítményekért, életművekért. Persze többnyire valamilyen szarszival rendelkező ismert honpolgárainknak, alkalmasint pedig idegenbeli kiválóságoknak adnak át efféle elismeréseket az ország közjogi méltóságai. Így volt ez augusztus 20-án is.

Aligha nekem tűnt csak fel, hogy fizikai munkakörben dolgozóknak nem osztanak kitüntetések a rendszerváltás óta. Az elismerésben részesítendőket jegyzékének összeállításánál időről időre „megfelelnek” róluk. Ho-

KERESZTEK

lott valójában ők az ország létfeltételeinek megteremtői, a lakosság létfenntartásához nélkülözhetetlen anyagi javak előállítói.

Az „átkossá” degradált rendszerben a kétkezi munkának is becsülete volt. Ott a „fogd a melóért” is adtak állami és miniszteri kitüntetések. Sőt az érdék jelentős része a munka nevét viselte. Ki ne emlékezne például a Munka Érdemrend különféle fokozataira, a Munka Vörös Zászló Érdemrendre, a Szocialista Munka Hőse, vagy a Kiváló Munkáért kitüntetésre? Tudhatnák a mai uraink: ezeket fizikai dolgozók is kaphatták.

Nétán azért van most másként, mert a polgári társadalmi rendszer miniszteriális személyiségei föliszterték, hogy a proletársorba taszítottakat fölösleges lenne újabb keresztzel ellátni? Hiszen tudhatják, hogy legtöbbjüknek van már. Az övék sorskereszt: a szegénység, a tartós munkanélküliség, a kiszol-

gáltottság, a bizonytalanság, a jövőtől való rettegés, a hajléktalanság és a Budapest néhai Sipőcz főpolgármestere ingyenkönyhája előtti anno tolongók mintájára csoportosuló szerencsétlenek keresztje, melyeket az úri Magyarországi tőkés csoportjai és a polgári társadalmi rendszer regnáló politikusai a szocializmus felszámolása óta eltelt tizenöt évben raktak a nélkülözésre kényszerített tömegek vállaira. Önmagukért és családjukért cipeltetik velük a tőkés rendszer elembertelenítő keresztjét, hogy megpróbáltatások letéteményesei gyanánt utódaikra örökíthessék a tetet-lelket fertőző szegénységet és nyomort.

Mivel az érdemkereszt és a sorskereszt nem lehet egymással adekvát, több millió állampolgárunk számára soha nem dukál a kitüntetés. A munka nélkül tengődők sorában osztozó százazrek pedig annak örülhetnek, hogy a fölöslegessé válók családi kitartottjaiként egyáltalán léteznek.

Dr. Südi Bertalan

A budapestiek a kommunista párt mellett

Szeptember elsején felelősségteljes tanácskozársra gyűltek össze az ország legnagyobb párt szervezetének vezetői: a budapesti elnökség tagjai, a kerületi elnökök valamint a főváros pártalapszervezeti titkárai.

A budapesti párt szervezetek helyzetéről, a választási felkészülés jelenlegi állásáról s a párt ellenzéki tevékenységet folytató tagjai elleni fegyelmi eljárásokról beszélt előadásában Kollát Pál budapesti pártelnök. Elhangzott, hogy Budapest 32 választókerületéből 27 helyen van jelöltünk. Felkészítjük, a választási propagandamunka előkészületei folyamatban vannak. A budapesti elnökség elkészítette javaslatát a „Párbeszéd az utca emberével” elnevezésű választási propagandaakcióra. Elkezdődött a kopogatócédulegyűjtést segítő brigádok szervezése, valamint több kerületben a helyi médiával (kerületi lapokkal, tévécsatornákkal) való kapcsolatépítés is. Kielégítő, de még nem megfelelő a választási pénzalapra való gyűjtésben részt vevő kerületek teljesítménye.

Példamutató módon zajlottak az ellenzéki személyiségek, zavarkeltők elleni pártfegyelmi eljárások, melyek eredményeként sor került pártból való kizárásra, kerületi elnökség fel-

osztatására, párttisztaságtól és jelöltségtől való megfosztásra és egyéb büntetésekre.

Thürmer Gyula, a Munkáspárt elnöke elmondta, hogy a társadalomban egyre nő az érdeklődés és a szimpátia a Munkáspárt iránt. Ennek oka az, hogy az emberek látják, hogy immár másfél évtizede a mi pártunk folytat következetes harcot a dolgozó embereket kizsákmányoló nagytőke és a hazai kapitalista körök ellen, konkrét kérdésekben emeli fel a szavát a kisemberekért, s őszinte, érvekkel politizáló pártként lép fel.

„Mi, a Munkáspárt tagjai azt mondjuk, hogy kommuniztának lenni annyit tesz: könyörte len harcot folytatni a kizsákmányolás, a társadalmi igazságtalanság minden megnyilvánulása ellen; küzdeni az igazságos társadalomért, ahol a dolgozó emberek az általuk megtermelt értékek kizárólagos elajánlói; harcolni egy olyan társadalomért, amely a dolgozó demokrácia, a közösségi

Kollát Pál

önirányítás kiteljesedése, ahol a dolgozóké a hatalom” – emelte ki a párt elnöke.

A felszólalók többsége egyetértését fejezte ki a párt politikája, a 21. Kommunista Kongresszus döntései mellett, s támogatja a párt vezetését. Több olyan hozzászólás is érkezett, amely a párttagság körében fellelhető aggodalmakat tolmácsolta, s egyfajta csüggedtségről, a párt neve megváltoztatásának meg nem értéséről tanúskodott. Látszott az is, hogy a tagság egyes részeiben nagy a dezinformáltság.

A hozzászólásokat követően a pártelnök röviden reflektált a felvetésekre, megállapítva a budapesti tagság megnyugtató egységét. Ugyanakkor figyelemztetett arra, hogy a vezetők kötelessége a párt politikáját a tagság legszélesebb köreiből megismertetni és megértetni.

Ezt követően a tanácskozás a párt névváltoztatásáról szóló szavazással zárult: a 61 résztvevőből 57-en támogatták, hogy a párt neve Magyar Kommunista Munkáspárt legyen.

Kozák András

Csongrád megye: egyetértés, támogatás

Szeptember 2-án Szegeden a Munkáspárt Csongrád megyei szervezetének elnöksége kibővített ülést tartott, amelyen 41 választott tisztségviselő vett részt. A rendezvény előtt Thürmer Gyula sajtótájékoztatót az újságírók kérdéseire válaszolva egyebek között hangsúlyozta, hogy a 2006-os választásokon az esélyek kedvezőek lesznek, sem kívülről, sem belülről nem sikerült a Munkáspártot tönkretenni.

A kibővített elnökségi ülést Nagyvári László megyei elnök nyitotta meg, s elmondta, hogy az összejövetel alapvető témája a párt új nevének felvételéről, illetve az ezzel kapcsolatos alapszervezeti szavazás megtartásáról való elvtársi beszélgetés és véleménynyilvánítás.

Thürmer Gyula a névváltoztatás lényegéről, a kommunista név felvételének jelentőségéről, a párt választási felkészülésének helyzetéről és pártpolitikai kérdésekről beszélt. Az esemény további részében az ülés résztvevői közül többen elmondták

Nagyvári László

a párt működésével, feladataival, a névváltoztatással kapcsolatos véleményüket.

A jelen lévő 41 tisztségviselőből 37 elvtárs támogatta a kommunista név felvételét, két fő ellen szavazott, két fő tartózkodott. A párt-szerű vitában nyíltzsinári tapsot kaptak azok a pártvezetők, akik pozitív szemléletváltásra, a valódi és sürgető feladatok végzésére hívták fel az aktív tagokat.

T. L.

Helyükön maradtak a kommunisták Bácsban

Még nem fordult elő, hogy munkáspárti ember munkáspártiakat akart volna kirekeszteni a párt életével és időszerű dolgaival foglalkozó tanácskozársról. A múlt pénteken Kecskeméten, a Szövetség téri székházban ez is majdnem megtörtént. A kibővített elnökségi és titkári értekezleten, mondván, hogy „ez nem népgyűlés”, az ellenzékiek egyike, Lengyel Géza a Munkáspárt Bács-Kiskun megyei elnökségéből távozásra szólította fel azokat a párttagokat, akik nem meghívóval érkeztek, máskülönbben „felosztatja az ülést”.

Az április 29-én az ellenzék-től különvált és a Munkáspárt Központi Bizottsága többségével együtt tartó 22 fős kecskeméti alapszervezetet és más megyei alapszervezeteket képviselő kommunisták a felszólítás ellenére a helyükön maradtak. Kovács Zoltán, Kerekes Antal és Atkari Péter társaikkal együtt sérelmezték, hogy Lengyel Géza olyanoknak mutatna utat kifelé, akik Ács Viktorral, Madi Sándorral, Kordé Imrével, Körösi Bélánéval és másokkal házról házra, ismerőstől ismerősig járva gyűjtötték a választások idején a Munkáspártnak az ajánlószervényeket, a népszavazási aláírásokat. Mégis kizárták őket a kecskeméti Irinyi utcai párhelyiségéből, így kénytelenek voltak Kalocsára elvonulni taggyűlésre.

Látva a megbántott pártta-

gok kitartását, Lengyel Géza és három másik elnökségi társa szót emeltek és izgatottan távoztak. Ez azonban nem akadályozta, hogy a kibővített összejövetel megkezdhesse munkáját.

A 21. Kommunista Kongresszussal szembenálló a frakciózás halálos körjával megfertőzték Bács-Kiskunt is. Talán még nagyobb mértékben, mint más megyéket. Ám a betegség-ből van gyógyulás, mutatják ezt az országosan jelen lévő Vajda Jánosnak, a Munkáspárt alelnökének szavai szintén ez támasztják alá: „Tizenöt évi küzdelem után, vállaljuk nevünkben is, hogy mi vagyunk a kommunisták! – mondja Vajda János. – A megzavart kisember, akit másfél évtizede egyre jobban kiszorít a hatalomból, a megélhetésből és a biztonsá-

ból az uralkodó elit, nem talál magának kapaszkodót. Amikor választás előtt felkeressük és kérjük, hogy adja nekünk az ajánlószerelvényét, a választás leggyakrabban ez: „Már odaadtam a kommunistáknak, az MSZP-nek!” A szocialisták 15 éve abból élnek, hogy magukat baloldalinak hirdetik, miközben a legnagyobb tőkés párttá váltak. Most segíthet a tisztánlátásban a Munkáspárt névváltoztatása. Nem Gyurcsány Ferenc vagy Orbán Viktor, hanem a Munkáspárt többségileg elfogadott munkáspolitikája a tét.”

A többség – a megyéből megjelent 12 tisztségviselőből 9 – úgy határozott, hogy egyetért a névváltoztatással, míg Balog Jánosé megyei elnök és két társa nemet mondott rá.

Vajda János alelnök zárószavában kijelentette: A kialakult helyzetre való tekintettel, ha végképp nem normalizálódik a pártélet a megyében, javasolják a párt Központi Bizottságának őszel a megyei elnökség felosztatását és helyette olyan testület megválasztását, amelyet a párttagság többsége elfogad és támogat.

Kohl Antal

Hajdú-Bihar: javuló helyzet, egyértelmű igen

Jól szervezett sajtótájékoztatóval kezdődött a szombat a Munkáspárt debreceni szervezetében. Sokan jöttek el, sok kérdést tettek fel, szemmel láthatóan van érdeklődés a Munkáspárt iránt.

Hajdú-Bihar megye szinte egész munkáspárti vezetői gárdája összejött a debreceni székházban. „Kilenc választókerületből nyolcban már van jelöltünk – mondta tájékoztatójában Edelényiné Nagy Mária megyei elnök. – A debreceni szervezetben kizárták a pártból a pártellenzék helyi szószólóit, a szervezeti élet normalizálódik, ha nehezen is, de a párt túleszi magát az elmúlt egy éves válságon.”

Néhányan jeleztek Debre-

centből, hogy a kizártak nem nyugszanak. Nyilatkoznak, levelekkel ostromolják a többséghez tartozó elvtársakat. A legtöbbet erre határozottan reagáltak: vége, nem foglalkozunk a pártellenzékkel!

A vitában megmutatkozott, hogy gyakorlatilag mindenki támogatja a párt új nevét, bár vannak aggodalmak azzal kapcsolatban, hogy segít-e a választásokon. Igaz az, mondták többen is, hogy a párt politikai és szervezeti egységét meg kell

teremteni, és ehhez a legjobb eszköz a mostani pártszavazás.

Thürmer Gyula, a Munkáspárt elnöke elmondta, névváltoztatásra főként azért van szükség, mert a Munkáspártot sokan keverték az MSZP-vel. Fontos továbbá azért is, mert manapság már minden párt, még a Fidesz is „munkásbarát”, mindegyik használ baloldali jelszavakat, s választó legyen a talpán, aki el tud igazodni a szlogenek között.

A vita után a jelen lévő 34 megyei és helyi aktivista közül mind a 34 fő igent mondott a kommunista névre.

– Munkatársunktól

Viharsarok: a kommunista párt mellett

A Munkáspárt Békés megyei székháza igencsak megtelt a megyei kibővített elnökségi ülésre. Gyakorlatilag teljes létszámban jöttek el a megyei, választókerületi és alapszervezeti vezetők.

Bánhegyi József megyei elnök örömmel tájékoztatta a jelenlévőket, hogy Békés megye minden választókerületében már megvannak a szilárd egyéni jelöltek, és összeálltak az ezres listák is. Azaz, ha most lenének a választások, tudnánk, kitől kell és lehet elkérni a kopogatócéduákat.

A névváltoztatással kapcsolatos megyei állásfoglalás is egyértelmű volt. Mind a 44 je-

len lévő megyei aktivista világos igent mondott a kommunista névre, és ezzel együtt a Munkáspárt jelenlegi politikájára.

Thürmer Gyula, a Munkáspárt elnöke köszönetet mondott az elmúlt hónapokban nyújtott támogatásért: „Túl vagyunk a válság nehezen, és ebben óriási politikai és emberi

Bánhegyi József

segítséget kapott a párt, és a párt vezetése a viharsarki párttagjainktól. Folytatnunk kell a munkát!”

„Őszel sokat fogunk itt látni, Gyulán, Békésen, Békéscsabán – mondta a párt elnöke a sajtó szép számban megjelent képviselőinek. – Fel-

tett célunk, hogy jól szerepeljünk a parlamenti választásokon, újra lesz munkáspárti képviselő a megyei közgyűlésben és Békéscsaba önkormányzatában.”

S. M.

Tolna: kommunisták vagyunk és magyarok

Augusztus utolsó napjára hívták össze Tolna megyében a kibővített megyei elnökség ülését. Nem könnyű manapság Szekszárdon ilyen rendezvényt tartani, mivel elég nehezzé vált a buszközlekedés. Buda Péterné megyei elnök izgult is egy kicsit, vajon mindenki eljön-e. Nos, a titkárok nagy többsége fontosnak tartotta, hogy személyesen mondja el véleményét és támogassa a párt névváltoztatását.

16 igen hangzott el és 4 fő gondolta úgy, hogy nem támogatja a párt nevének megváltoztatását. Közülük ketten elmondták, hogy ők is egyetértenek a kommunista névvel, de a választások előtt nem tartják célszerűnek. A többiek nem nyilatkoztak, de köztudott róluk, hogy a párt-

ellenzékhez húz a szívük.

„Kedves paksi és dombóvári elvtársak! – kezdte beszédét a Szekszárdra látogatott Thürmer Gyula. – Nem kell megszavazni a kommunista nevet, ha nem értetek egyet vele. De ha kommunisták vagyunk, el kell fogadnotok a több-

Buda Péterné

ség akaratát. Jelöltet kell állítani, kopogatócéduákat kell gyűjteni.” Érezhető volt, hogy a többség ezzel ért egyet.

A magyar és a kommunista név hangsúlyozása a szekszárdi sajtókörökben is érdeklődést váltott ki. Az újságírókat ezúttal ebéd melletti kötetlen beszélgetésre is invitálta a megyei vezetése. „Megéri ez a kis beruházás, most már a külvilág felé kell dolgoznunk” – fejezte ki a tagság többségének álláspontját a megyei elnök.

– Tudósítónktól

Szabolcs: egység – intermezzóval

Nyíregyházán a múlt szombaton a Vasutas Művelődési Központban tartották a pártszavazást indító aktívát a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyeiek. Dr. Horváth Endre elnök elmondta: a 2002-es mélypont óta nem volt még ilyen széles aktíva, ma negyven fő van itt a megye szervezeteiből.

Vajda János alelnök részletesen szót a párt helyzetéről. Kiemelte: az új megyei vezetés érdeme, hogy 11 településen ismét él a Munkáspárt Szabolcsban. Ahogy a választási munkát országosan, úgy a megyében az újjászervezést is hátráltatta az elmúlt egy esztendőben a pártellenzék léte, de adjon biztást, hogy a párt túlnyomó többsége ezt a betegséget legyűri.

Itt egy nem várt intermezzo következett. A nyíregyházi pártalapszervezet vezetőségének két fiatalabb tagja, Kiss Bálint és Adamik László bejelentette a képviselő-jelöltségről való lemondását és a pártellenzék mellett próbált érvelni. Azt is kezdeményezték, hogy az aktíva ne foglaljon állást a névváltoztatásról, mert az úgy-mondandó antidemokratikus. Az aktíva felszólalói, köztük Tóth Péter záhonyi KB-tag, Ungvári

Sándor elvtárs és a nyíregyházi szervezet más tagjai is határozottan elutasították ezt a fellépést. Sajnálatosnak tartották, hogy az utóbbi években feltűnt fiatalok idejuttottak. (Mint kiderült, a pártaktíva előtt nem sokkal Morva Tamás és Molnár Miklós jártak agitálni Nyíregyházán az úgynevezett „Kongresszusi Előkészítő Bizottság” nevében.) Az aktíva összefoglalójában Vajda János is meg erősítette: minden nehézség mellett is csak olyan vezetők-re és képviselőjelöltekre van szükség, akik a párt többségével tartanak.

Az aktíván résztvevők közül 36-an, köztük a megyei elnökség tagjai és valamennyi jelenlévő titkár igennel szavazott a névváltoztatásra, 4-en nem vettek részt a szavazáson.

Fehérgyarmaton a délutáni órákban a fürdő területén a

szabadban felállított fehérasztalok körül tartottak közvetlen találkozókat a párt helyi tagjai, szimpatizánsok és a megyei elnökség. A gyarmati szervezet az utóbbi években is mindvégig talpon maradt, mára a megye legnagyobb, legerősebb munkáspárti közössége. Badar József titkár s a beszélgetésekben mások is hangsúlyozták: az értelmetlen viták nem használnak a pártnak, ők a választási munkára kívánnak koncentrálni.

Vajda János felszólalásában a névváltoztatás indokai mellett azt erősítette: alapvető fontosságú, hogy itt a tagság és az aktíva ismét felsorakozott a választási munkára, személyesen is köszönetet mondott Balogh Pál megyei elnökségi tagnak, illetve Varga László és Pásztor István elvtársaknak, akik a háttérben adják a térségben a párt létének.

Az ősz eleji választási „évadnyitón” vállalta az országgyűlési képviselői szerepet Tu-kacs Sándor 42 éves túristavándi testnevelő tanár.

I. Sz.

Kétpártrendszer, egypártrendszer – a diktatúra diadala

Lenin és Kun Béla egyaránt proletárdiktatúráról beszéltek és nem polgári demokráciáról. Nagypapánk és apánk is a proletárdiktatúrát kívánták bevezetni. Nyíltan, kertesél nélkül mondták ki a szót: diktatúra. Közel egy évszázadon át volt a kizsákmányoltak, a nyomorultak egyetlen útja a felemelkedéshez. A proletárdiktatúra az igazságos társadalmi rendszereknek ágyazott meg. Proletárdiktatúra nélkül a mai kapitalizmus sokkal embertelenebb és agresszívabb lenne, mint amilyen történelmi szükségszerűség volt és ma is az!

A kapitalizmus kifulladására, sikertelen kiútkeresésére, mérhetetlen étvágya gyakran a fasizmus véres árkaiba taszítja az országokat vagy majdnem egész kontinenseket. Példa erre a náci birodalom átokfutása, minden képzeletet felülmúló embertelensége és gonoszsága. Nyugodtan kimondhatjuk: a náciizmust a proletárdiktatúra győzte le! A náci Németországot a vörös proletárok hadserege győzte le. Nemcsak legyőzte, hanem felépített egy új világot mindazok számára, akik addig éheztek, fáztak földbevájt odúlakásokban, penészes cseleddlakásokban tengették – szörnyű betegségekkel tizedelve – nyomorúságos életüket. Pusstán ebből is az következik, hogy a proletárdiktatúra az ember megmentésére kiképzett, bátor ejtőernyősök élcsapata által vezérelt rendszer. Nem örökéletű, nem statikus, hanem dinamikus, fejlődő, demokráciába átcsapó képződmény.

A proletárdiktatúra álarca mögött rejtejtett fajgyűlölet, sovénizmus, az emberi nemtől idegen, embertelen cselekmények nem azonosak a marxista-leninista eszmékkel. A történelem során bebizonyosodott, hogy a sanda szándékú emberek, csoportok, klikkek céljaik elérése érdekében beférkőznek a kommunista mozgalomba. Gyakran csak azért, hogy kompromittálják, hogy tönkretegyék a pártot vagy, hogy egyenesen felszámolják. A legnagyobb probléma az, hogy a beépült személy vezető lesz. Ennek megakadályozása minden tisztességes kommunista kötelessége, nem fordulhat többé elő a vörös lepel mögött bújó farkasok orgiája. A Munkáspárt névváltoztatásának egyik célja, hogy tiszta vizet öntsön a pohárba.

A választási „technológia” három műveletének egyike: a pártok számának befolyásolása. Magyarországon ez a politikai szarokkő. Ez a választási módszer egyértelműen manipulálja a választók döntéseit. Mindkét pártnak alapvető érdeke, hogy bekebelezze a többi pártot. A Fidesz ezt folyamatosan gyakorolja, ez a célja a nemzeti konzultációnak is. Az MSZP pedig a fegyvermezt Munkáspárt szavazótáborára feni a fogát. Választási rendszerünkben és a választók döntésének a média általi befolyásolásából kimutatható az a tendencia, ami a kétpártrendszer megvalósításához vezet. Az MSZP elveti a proletárdiktatúrát, de baloldalként határozza meg önmagát és baloldali jelzőszavakkal manipulál. A gyakorlatban liberális-jobboldali politikát folytat és lassan, de biztosan kitapossa az utat egy olyan diktatúra előtt, amelyet a nagytöke gyakorol. A terrorizmus elleni küzdelem álarca mögött a töke odvas fogaiból áramló bűz terjeng. Ez egy olyan rendszer, ahol az ellenőrzés mindenre és mindenkire kiterjed. Tökéletes és tökéletesen embertelen. A technika, az informatika vívmányaira épül és minden területet behálózza. A proletárdiktatúra által megvalósított ellenőrzés meg sem közelíti a tökéletes terrort.

Az arányosság elvén alapuló listás szavazás felboríthatná ezt a szörnyű rendszert. Lehetne az egész ország egyetlen választókerület: ilyen például Hollandia vagy Izrael. Az arányosság elvét gyakorolják Finnországban, Svájcban, Dániában, Portugáliában és más országokban. Általában két százalékos bekerülési küszöb körül van a követendő szabályozás. Ez sokkal demok-

ratikusabb lenne, mint a jelenlegi magyarországi rendszer. Eppen itt a bökkenő. Egyik nagytökés pártnak sem érdeke egy arányos, demokratikus választási rendszer bevezetése, mert megszűnne a szép új világ, amit kioroszakoltak maguknak. Itt említeném meg, hogy Thürmer Gyula nem „lányos zavarában nyilatkozta ki elméletét” (Magyar Nemzet, LXVIII. évfolyam, 233. szám, 3. oldal) a Fideszről és az MSZP-ről, mely szerint két jobboldali pártról van szó, ha-

**Fiatal vagy?
Kommunista?
Van saját véleményed?
Várunk!
Jelentkezz!**

nem az igazat mondta, azt, ami a Munkáspárt álláspontja is egyben. Valószínű, hogy Géczy József Alajos nem olvassa az újságunkat, mert ha olvasná a hiteles forrásokat, nem állítana ilyen elképesztő dolgokat. Persze a szocialisták örülnének, ha a Munkáspárt vezetői képtelenek lennének nyilatkozni. Géczy úr azt állította, hogy Thürmer a tisztességes kommunista véleményét nem vette figyelembe, tehát én sem vagyok valószínűleg tisztességes kommunista, mert az MSZP erről nem állított ki bizonyítványt. Mindez része annak az erőszakos politikálásnak, amely a kétpárti diktatúrához vezet.

Mi szükséges ahhoz, hogy az MSZP valakit tisztességes kommunistának nyilvánítson? Csak nem a Munkáspárt szétveréséhez való hozzájárulás? A kommunista kongresszus, A Szabadság, az elnök számtalan beszéde szól az MSZP-hez való viszonyról, nem értem, hogy kerül ide a „lányos zavar”. Ezt a zavart máshol kell keresni!

Fogarasi Zsuzsanna

A konkrét problémákra konkrét válaszokat kell adni.

– *Mi a Te feladatod a Baloldali Frontban?*

– Mivel értek a számítógéphez, az informatikához, én szoktam készíteni a szervezet anyagait, kiadványait. Ezen a területen is áttörést kellene elérnünk, hogy ne csak a tartalom legyen jó, hanem a külső is.

– *Szerinted hogy fog alakulni a Baloldali Front sorsa?*

– Próbáljuk erősíteni a Frontot, ismertebbé tenni és segíteni a párt munkáját, illetve ha kell, új ötletekkel megtalálni az embereket és felnyitni a szemüket a mai valósággal kapcsolatban.

Sz. P.

Támadás a kommunisták ellen Csehországban

Csehországban az antikommunista kampány újra megerősödött. A múlt hónapban több akciót is tartottak – demonstrációk, aláírásgyűjtések, koncertek – és megpróbálták kriminalizálni a cseh kommunista mozgalmat.

A cseh parlament két szenátora is csatlakozott a kapmányhoz. Jaromír Stetina szenátor (Változás Útja) és Martin Mejstrik (Zöld Párt) ki akarja egészíteni a 140. törvény 260-as paragrafusát, amely így szól: „az ember, aki támogat egy mozgalmat, amely az emberi jogok és a szabadság eltiprását hirdeti vagy nemzeti, faji, val-

véget vetne a hazugságnak, amit mi mind megélünk” – mondta Stetina. „Az iskolákban azt tanítják hogy a kommunizmus rossz, ezután azt látod, hogy kommunisták sétálnak mindenhol, mintha mi sem történt volna.” Ez felébreszthetné a bíróságokat, hogy pontosan fogalmazzák meg, a szocialista időszak mely szimbolumai ütköznek törvénybe – tette hozzá. Stetina azt nyilatkozta, hogy nem célja ideológiák vagy politikai pártok betiltása. „Amit akarunk, az a büntetőjog fellősségének a helyreállítása” – nyilatkozta. A kommunizmus szó Stetina számára a következőt jelenti: „milliók halála, nemcsak a mi országunkban, ezért ez egy nemzetközi ügy. Amikor összehasonlítod a náciizmus és a kommunizmus áldozatainak számát, meglátod, hogy nincs jelentős különbség.” Azt mondta, hogy a régebbi európai uniós államoknak mélyebb megértéssel kellene lenniük a szomszédjaik tapasztalatairól. „El tudnátok képzelni, hogy egy politikai párt Németországban csak egy betűt adna hozzá a volt NSDAP-hoz (Nemzetiszocialista Német Munkáspárt)? Ez az, amit a cseh kommunisták tettek. KSC volt (Csehszlovákia Kommunista Pártja) és most KSCM.” Stetina és

A cseh kommunisták jelképe

Mejstrik akciót indított a Mlada Pravda (Fiatal Igazság) című kommunista újság ellen. A Mlada Pravda egy havonta megjelenő újság, amit a Kommunista Ifjúsági Unió (KSM) ad ki és minden hónapban tele van a fiatalok küzdelméről szóló információkkal – tanulókról, gyakoronokokról és fiatal munkásokról – Csehországból és a nagyvilágból. Hivatalosan, azért támadta meg Stetina és Mejstrik a Mlada Pravda-t, mert „terjeszti a leninizmust” és „szocialista forradalomra hív fel”. A KSM közzétette álláspontját, amelyben tiltakozik a mostani antikommunista kapmány ellen, amely fasizálja a cseh társadalmat. A KSM egy ségre szólít fel mindenkit, aki a demokratikus jogok eltörlése ellen van.

K. K.

● Gyakran hangzik el az a megsemmisítő vád a volt államszocialista országok gazdaságpolitikáját bíráló, hogy a végtelenségig centralizált, merev, tervutasításos rendszer azért volt képtelen a változásra, mert a gyepelő régi dogmáktól szabadulni képtelen öregemberek kezében volt, akik nem értették meg az idők szavát. Ezen írásnak nem témája a közelmúlt rendszerének tüzetes elemzése, sokkal inkább a mai szép új világé.

Ma hál istennek a gazdasági racionalitás korszakát éljük. Értelmezési kiindulópontunk a társadalmi vitákban a gazdasági feltételekhez való alkalmazkodás, ezáltal a gazdasági alrendszer fenyegető obeliszként tornyosul a társadalmi totalitás fölül. A közgazdaságtan önállósága, minden függőségétől és ráhatástól való mentesítése vagy ennek lehetséges minimumra szorítása egyenesen fontos követelménye a jól működő társadalomnak. A piaci önszabályozás mint a legtokéletebb elosztási mechanizmus tanítélenek érinthetlenségé és neoliberalis ortodoxia első számú dogmája. Igen, jól látja a kedves olvasó, a dogma szót használtam. A közgazdaságtan uralkodó irányzatának képviselői fogal-körömmel ragaszkodnak bölcselateikhez. Vallásuk törvényszerűségeknél vélt dogmái uralják ma a közbeszédet. Betartásuk vagy figyelmen kívül hagyásuk minősíti politikusainkat és értelmiségünket. Ez egy nagyon egyszerű kétpólusú világ, amelyben a teljesítés politikáját folytatók a bölcs realpolitikuskok és bátor reformerek, míg a kételkedők a megrögzött romantikusok, álmodozók és populisták vagy bűnbakok. Természetesen minden és mindenki lehet felelőtlen, kivéve a tévedhetetlen modern papi kaszt, hiszen ők birtokolják Milton Friedman és a chicagói srácok tanainak érvényesítéséhez szükséges tudást.

A korlátlanul terjeszkedő piaci mentalitás begyűri az élet minden területére. A tökéletesen funkcionáló gazdasági elméleteket csak rá kell illeszteni a megfelelő szakterületre és kész is a nyerő koncepció. Így lesz az oktatásból szolgál-

atás, az államból részvénytársaság, a jóléti intézkedésekből populizmus, az emberből nyersanyag. A vállalati struktúrák adaptálásának korlátlansága azonban egy igen egyszerű okból kifolyólag megkérdőjelezhető: a társadalomban nem minden szektor létezésének célja a profitszerzés. Nem ez a funkciója a kórháznak, az iskolának, a tömegközlekedésnek, a szeretetotthonoknak és végső soron az államnak sem. Lehet, hogy én vagyok hozzá nem értő, de úgy gondolom, elődeink azért hívták életre az államot, hogy az általános jólét felé terelje a társadalmat és a köz érdekében

cselekedjen. Sajnos modern, felvilágosult korunkban a másik aspektus került előtérbe és az állam hatalmi funkciója vált elsődlegessé. Ennek megkérdőjelezése jogos, de nem úgy, hogy a hatalmi, népelemző funkciót egy másik rendőr kezébe helyezzük, amelyet úgy nevezünk, hogy piacgazdaság. Ez arra jó, hogy az elnyomást közvetetté tegye, de közel sem szünteti meg, csak megkönnyíti a piaci logika magától értetődősége mellett érvelést. A kapitalizmus természeti törvényként való értelmezése régi keletű ideológia, azonban feltűnő, hogy ez a felfogás nagyjából egyidős a polgárság felemelkedésével. Ha rávilágítunk ennek a termelési módnak a történelmi jellegére, mindjárt nyilvánvalóvá válik egy igen egyszerű összefüggés: a kapitalista termelés az idők során bizonyos meghatározottságok folytán kialakult és jelenleg is létezik, ez azonban nem garancia arra nézve, hogy az idők végezetéig fenn is fog maradni és az ember nembeliségének valamilyen felsőbb megnyilvánulása lenne.

Úgy gondolom, hogy a gazdasági racionalitást meg kell fosztani a társadalmi létet kontrolláló hatalmától, mert a közgazdaságtan maga is csak egy ága a társadalomtudomány nagy családjának és csak akkor áll majd ténylegesen a közszolgálatába, ha szervesen illeszkedik a többi tudományág közé, vagyis lerázza magáról a neoliberalis ortodoxiát.

Vázsonyi Dániel

Konkrét válaszokat a problémákra!

Interjú Farkas Mátyással

– *Fiatalon léptél be a Baloldali Frontba, s elég fiatal voltál, amikor beválasztottak a vezetésbe.*

– Igen, 16 évesen léptem be. Nálunk a baloldaliság mondhatni családi örökség. Nagypapám is párttag, a VII. kerületben segítette '89 után újjászervezni az akkori MSZMP-t. Mindig odaadta A Szabadságot, ott olvastam a párt ifjúsági szervezetéről.

– *Szüleid is párttagok?*

– Nem, de baloldaliak. Mindketten munkások, édesapám asztalos, most egy kft-nél dolgozik, édesanyám meg a „hírhedt” egészségügyben. Ő laborasszisztens.

– *Te mivel foglalkozol jelenleg?*

– Informatikai főiskolára járok, mellette különféle diákmunkáim vannak. Ez nem új dolog, már a középiskolai éveim alatt is folyamatosan dolgoznom kellett.

– *Jelölt voltál a 2004-es európai parlamenti választáson. Hogy is volt ez?*

– Nagyon megtisztelő volt, hogy a Munkáspárt vezetése felkért engem, hogy legyek rajta a 24-es listán. Amikor eldőlt, hogy hat fiatal lesz a listán, összeültünk és megpróbáltuk kitalálni, ki mit képviseljen. Én arra gondoltam, hogy a lakáskérdést tudnám talán a legjobban képviselni. A családommal Újpesten lakunk, panellakásban. Akárhogy is szidják, nekünk nagy előrelépés volt az erzsébetvárosi szoba-konyhához képest. Ma viszont ez a lehetőség a dolgozó családok fiainak nincs meg. Én ezt próbáltam képviselni ezen a választáson is.

– *Mennyire tartod ezt fontosnak a Baloldali Front szempontjából?*

– Szerintem ez alapvető kérdés. A fiatalok, akik már többé-kevésbé szimpatizálnak a Munkáspárt, a Baloldali Front eszméjével, azoknak konkrét, aktuálpolitikai válaszokat kell adnunk arról, mi a jelenlegi helyzet Magyarországon, a világban.

Mehökkenő mesék

Orbán Viktor tusnádfürdői beszéde reagálásra bírta Tamás Gáspár Miklóst is (TGM). Jelenkezése manapság egyre inkább az abszurd irodalom műfajába csúszik át. A közelmúltban közzétett „jobb és bal...” című terjedelmes írása erről győz meg bennünket. Mehökkenő gondolatmenete legtöbbször TGM hitelének árt: egy anarchista tollforgató minden logikát mellőző meditációja. (Népszabadság, augusztus 19.) Zavaros, hagyományokat felborító, a világot feje tetejére állító külön szennécsőhajhászása.

Dolgozatában – ha jól értem – azt kívánja bizonyítani, hogy a politikában nincsen „jobb” és „bal”, ezek önkényes fogalmak, melyek egymással keverednek, egymást áthatják, relativizálják. Gunyoros, olykor becsmérlő felhangja egy, a gyarló emberek felett álló ítéző megfellebbezhetetlen kinyilatkozása.

Rákosi Máttyás nála baloldali kuruc nacionalista, aki a felszabadulást követő években nem tűzte azonnal napirendre a szocializmus építését. A szerző nyilván nem értette meg a második világháború után kialakult sajátos helyzetet, ennél fogva idegenül tekint a kommunista mozgalom népfrempolitikájára. Mint állítja „lemondtak a szocializmus és proletárdiktatúra bevezetéséről, parasztpárt, földosztó népi demokráciát hirdettek”, nem nyúltak azonnal a tőkés magántulajdonhoz. Justus Pálra hivatkozva az MKP ideológiáját „árvalányhajtas marxizmusnak” minősítette. Mi történt volna, kedves TGM, ha Rákosiék már 1945-ben „bevezetik” a közösségi társadalmat? Bizonyára kudarc! Tanult barátom szerint a felszabadulás pillanatában a szociáldemokraták képviselték az antifaszizmust és a szocializmust. Sajnálatos, hogy nem árnyalja a rendkívül differenciált magyarországi szociáldemokráciát (Peyer Károly, Kéthly Anna, Szakassits Árpád, Marosán György stb.). A kommunisták és a szociáldemokraták közötti harc-szövetség (1945–1948) tanulmányozása nem arról tanúskodik, hogy egyívású emberek lettek volna.

TGM nem volt Kádár-barát, de éppen következetlenségéből adódóan néha ejt egy-egy jó

szót az MSZMP egykori első titkára érdekében. Úgy gondolja, a létező szocialista országok nacionalisták és antiszemita (?) voltak. Ez alól csak a Kádár-rezsim kivétel. Odáig ment el, hogy elismerte a korszak néhány pozitívumát, de azt csak azért, hogy Orbán Viktort lekárározza, amiért a Fidesz vezére – az MSZP rovására – összehasonlíja a múltat a jelennek.

Több mint érdekes az a megállapítása, miszerint a mai jobboldal Révai József örökös. Ha igaz lenne, Orbánt a vállunkra emelnék. Am mi nem áll a Fidesztől távolabb, mint az ilyen rokonság. Köztudomású, Révai nagy érdeme, hogy ideológiailag megalapozta a hazai népfrempolitikát (Marxizmus és népiesség), miközben harcot folytatott a hortysta és egyéb nacionalista jelenségekkel szemben. Nem kevésbé extrém az a megállapítása, hogy azért kell Kun Bélát és Rákosit emlegetni, mert Orbán így akarta az „átkos” rendszert a jobboldalon rehabilitálni. Miután TGM ily módon emesempést kreált O.V.-ből, keverítette benne a bal- és jobboldali politikust. Vagyis: Kádár János lett az összekötő kapocs az irányzatok között. TGM megállapítja: a kádárizmus „nem alkalmas a jobb és a bal megkülönböztetésére”. Így a cikkíró: „Az állami tulajdonnak semmi köze a szocializmushoz” – mert abból nem a nép, hanem az „új osztály” profitál (M. Gylasz).

A szocializmust nem bízza a kommunista pártra, a munkásosztályra és a proletárdiktatúrára, hanem az elégedetlen tömegek spontaneitására, s az abból születő intézményekre.

TGM sortíze máshová is elért. Elítéli a Magyar Kommunista Munkáspártot (sic!), amiért nemzetinek vallja magát. Thürmer Gyulát nemes egyszerűséggel „a szélsőjobboldalban egyre inkább beolvadó neokommunistának” nevezi, épp oly lelkes komprádornak, mint az orbanisták és álszocialista vetélytársai.

Nagy kár, hogy minden nyavalyánk ellen fellépő csodadoktorunk nem ad csalhatalan receptet a tekintetben, mit kell tennünk gondjaink megoldásáért. Am naivítás lenne Lucifernél keresni az igazi megoldásokat.

Hegedűs Sándor

Felhőszakadás

A tévéhíradó az utóbbi időszakban felhőszakadásokról, előtörtétekről, pincékről, utakról és vízben fuldokló településekről mutatott felvételeket.

A víz életet ad, víz nélkül nincsen élet a földön, de a felhőszakadás következtében keletkezett többletvíz ilyenkor ellenségünké válik, és az ember harcolni kényszerül a nélkülözhetetlen, életet adó víz ellen.

Szélsőségesen száraz vagy rendkívül csapadékos időszakok gyakran előfordulnak a Kárpát-medencében. A csapadék viszonylagos rendszerlensége, valamint a szárazságra való hajlam földrajzi helyzetünknek, elsősorban a tengerrel való távolságunknak tulajdonítható.

Amióta világ a világ, felhőszakadások mindig is voltak és lesznek is, azokat megszüntetni nem tudjuk, csak kártételüket csökkenthetjük.

A rendszerváltás után a mezőgazdasági földterületek felaprózódtak. Az addig meglévő belvízelvezető csatornák jelentősebb részét az új földtulajdonosok beszántották, a megmaradókat sem tartották karban.

Ez pedig felidezi bennem a települések polgármestereit, akik már évek óta azon háborgnak, hogy az emberek nem takarítják a vízelvezető árkokat, nem nézik, tiszták-e az átvezetők, nem törődnek azzal, hogy az esővíz az árkokból le tud-e folyni a befogadó vízgöygyűtőbe, amely elvezeti a vizet kártétel nélkül. A helyi lakosok sok esetben azzal intézik el, hogy nem az ő dolguk, hanem az önkormányzaté. Márpedig ha ez így megy tovább, országos baj lesz belőle.

Persze az is nehezíti a helyzetet, hogy bár gazdája van a kérdésnek, pénz nincs rá. Az érintett településen élők azonban nem kapnak garanciát arra, hogy a jövőben változik a helyzet, s nem kell évről évre előlétezzel, rogyadozó házákkal számolniuk egy-egy nagyobb felhőszakadás következményeként.

A természet tomboló vad erőin az ember úrrá is lehet, ha összefog és helytáll, s elvégzi a megelőző munkákat, a vízelvezető árkok karbantartását, tisztítását. Ne várjuk mindig azt, hogy mások majd helyettünk cselekedjenek.

Kövesi András Endre
ny. vízügyi technikus

Civil háttér

Fontos lenne, hogy minél több fiatal pályakezdeket támogató civil szervezet jöjjön létre, amely tizen- és huszonevesek, friss diplomások jövőjének megalapozásához nyújtana segítséget a legkülönbözőbb módon. Olyan ifjúsági fórumról van szó, ahol a tagok ingyenesen vagy csupán jelképes tagsági díj befizetésével széles körű érdekvédelmi, továbbtanulási, elhelyezkedési vagy lakáshoz jutási támogatásban részesülnek, esetleg ezzel kapcsolatos információk birtokába juthatnak. Erre több okból is szükség van.

Egyfelől éppen ez a korosztály az, amely a szocializmus időszakát meghatározó hosszú távú létbiztonságot már csak hírből ismeri. Így a mai fiataloknak jól jöhet egy olyan szervezeti háttér, amely ezt a hiányt valamelyest pótolja mondjuk azzal, hogy a legkülönbözőbb tanfolyamok, to-

vábbképzések indítása mellett állásajánlatokkal, pályázatok kiírásával, egyénre szabott tanácsadással segíti őket az elhelyezkedésben. Másfelől ma már szinte közhely, hogy a fiatalok családtervezése a lakásproblémák miatt kitolódhat harminc éven túlra is: emiatt az sem mellékes, vajon létezik-e vagy sem olyan fórum, amely az ilyen jellegű életkezdesi gondokkal küszködő fiatal házaspárok nehézségeit (is) képes felvállalni. Ilyen és ehhez hasonló megoldásokra már akadt is példa – mint amilyen az egyik hazai bányászszakszervezet egyetemistákat elhelyezkedésben segítő programja vagy a közszolgálatosok fiatalokhoz való távolságuk csökkentésére –, ám az új nemzedék átfogó támogatásához sok hasonlóra lenne szükség. Hogy a kormányzat mi mindent tehetne, megint más kérdés.

B. Deák András

Nem mennek szabadságra

A rádió sugárzott röpké interjút, amelyet egy orvossal készítették, s megkérdezték tőle, hogyan telt el a nyár, hol töltötte a szabadságát. Meglepett a válasza, mert azt mondta, hogy alapvetően két okból tíz éve nem volt szabadságon. Egyrészt a lelkiismerete nem engedte felügyelet nélkül hagyni a beteget, másrészt az üdülésre pénz kell, amiből sajnos nincs feleslege.

Szokás szerint mentem a családorvosomhoz, elmondtam neki a hallottakat, s rákérdez-

tem, hogy az idén volt-e szabadságon. Rázta a fejét, s ugyanezt tette, amikor arról érdeklődtem, hogy mikorra tervezi a nyaralását.

– Nem megyek szabadságra, sajnálom rá az időt. Örülök, hogy lefoglal a sok munka. Általában tíz-tizenkét ember várakozik a rendelésben, akiknek rám van szüksége. Nem mindig nagy a baj, sokszor csak embe-ri szóra, vizsgáztatásra van szükségük, de azt is többnyire tőlem várják – mondta a háziorvos.

T. L., Szeged

POLITIKAI ÖSSZEJEGYZÉS

Ahogy előbb is mondtam: sohasem ismétlem magam...

MENTSÉG

Ha egy szám után két meghatározás található, az első a vízszintes.

MEGHATÁROZÁSOK: 1. József Attila Szegényember szeretője című költeményéből idézünk; az első sor. – Mondatelem. 2. Ókasztíliai város. 3. Értékesítő. 4. A gallium vegyjele. 5. Tuskót hasít. 6. Fagylaltot fogyasztgat. 7. Becézett Erik. 8. ... Blanc; Európa legmagasabb hegycsúcsa. 9. A bór és a kén vegyjele. 10. Cigányok. 11. Török város a Seyhan-folyó mentén. 12. Felső végtag. 13. Művet megjelentet. 14. Dunántúli fürdőhely. 15. Betűkkel arra a helyre rögzít. 16. Palóc alma! 17. ... Pelin; a bolgárok Móríc Zsigmondja. 18. Brazil festő, szobrász, esszéista (Tarsila do, 1900–73). A Kos csillagkép tudományos neve. 19. Clunyi apát, a halottak napjának bevezetője. 20. Menekülésszerű futás. 21. Kossuth-díjas matematikus (Pál, 1910–76). 22. „Feheruaru rea meneh hodu ... rea” (Tihanyi Alapítólevél). 23. Dobni kezd! 24. Francia társadalomkutató, bölcselő volt (Raymond). – Az idézet második,

befejező sora. 25. Libahang. 26. Maja romváros Hondurasban. 27. Függetlenség napja. 28. Kicsinyítőképző. 29. Sámuel királyunk családneve. 30. Katona József bánja. 31. Hartmann von ... középfelnémet lovagköltő. – Község Gyöngyös mellett. 32. Angol fizikus (Eric Albert). 33. Sima, lapos (felület). 34. Csavaranya-rögzítő. – Török ezüstpénz a XIV–XVII. században. 35. Akkád főisten. 36. Rembrandt felesége és modellje. 37. Vízmosta száraz völgy. 38. A háta mögött megszól. 39. Heves szélvihar. 40. Dűledék. 41. Amely személy. 42. Határozórag. 43. Rizsbor. 44. Dongákból vagy bádögéből készült, csonkakúp alakú edény. 45. Mentés, ürügy. 46. Tevékenység részterülete. 47. A homok asszonya című regény szerzője. 48. Rövid szöveges üzenet mobiltelefonon. 49. Földrengés sújtotta iráni város. 50. Hordómérték. 51. Az 1940-es években létrejött dzsesszstílus. 52. Kerülni kezd! – Indián nyilméreg. 53. Táplálkozik. 54. Ráma királyfi hitvese. 55. Sárga vagy fehér pillangós virágú, apró levelű cserje. 56. A szobába. 57. ... fructi; hasznóélvezet. 58. ... Bernhardt; francia színésznő (1844–1923). 59. A pincébe. 60. Ebbe

az irányba. 61. Ló nyakára akasztott tarisznya jelzője lehet. 62. Orrunkkal érzékeljük. 63. Indiai aranyváros. 64. Az orosz titkosrendőrség. 65. Római nemesi család. 66. Iráni uralkodói méltóság. 67. Az éghajlat által meghatározott területen élő állattársulási közösségegyes. 68. ... grófia; Rossini vígoperája. 69. Ollós állat. 70. Kicsi. 71. Város Firenze közelében. 72. Az idegen elnyomás ellen, Olaszország egységéért harcoló titkos mozgalom a XIX. század elején (eredeti olasz írásmóddal). – A kalcium vegyjele. 73. Asszonynevképző.

Horváth Imre

Az előző lapszámunkban megjelent rejtvény helyes megfejtése: *A mozgalom vár, munka és család, míg megbukik a kizsákmányolás.*

Nyertese: Karaszia Ferencné (Szombathely), Horog Ferenc (Bonyhád), Kurucz Sándorné (Tatabánya).

E heti feladványunk helyes megfejtését 2005. szeptember 19-ig lehet beküldeni a szerkesztőség címére (1082 Budapest, Baross u. 61.).

1	2	3	4	5	6	7	8	L	9	10	11	12	O
13				14					15				
16				17		18			19				
20			21		22		23					24	
25		26		27			28				29		
30			31			32				33		34	
35					36				37		38		
R		39		40				41					L
42	43					44		45		46		47	
48			49		50			45		51			
52				53				54	51		55		
56			57					58		59		60	
61			62				63			64		65	
66						67			68		69		
R						S				A			

Szadvári Gyula

Baktakék

..... Mivel a címzetek közül egyedül Sásdi Sándor cionista beállítottságú személy, feltételezhető, hogy az ellenséges levélíró vagy levélírók közelebről ismerik, esetleg vele közvetlen kapcsolatban állnak. Így a részére küldött levelet olyan célból küldhették, hogy nála ellenőrizték a levél tartalmának hatását...”

Valóban nem egykönnyen lehetett kiszámítani, hogy egy meggyőződéses cionista hogyan reagál egy ilyen tartalmú levélre. Az intézkedések nem vártak magukra: Figyelembe véve, hogy a névtelen levelek terjesztése író-művész körökben történt, feltételezhető, hogy a szerző személye is e körökhöz kapcsolódik. A III/III-4-es osztályon keresztül megszervezzük a hasonló mondanivalóval rendelkező írók, művészek hállóziati úton történő felkutatását.

– Az ügyjelzésben „Elvbarátok” fedőnéven Rendkívüli Esemény dossziét nyitunk.

– Sásdi Sándor író személyének és környezetének ellenőrzése, cionista kapcsolatai megállapítására „K” ellenőrzést vezetünk be és a 3/A rendszabály alá vonjuk.” (A tapasztalt olvasó már tudja, hogy ez telefonhallgatást jelent. – M. Gy.)

Nincs értesülésem az ügy további fejleményéről, elképzelhető, hogy hamarosan lezárult. Nem rám tartozik Sásdi Sándor írói jelentőségének értékelése, de annyit megkockáztatok, hogy komolyabb olvasó-, szimpatizánstábor nem alakult ki körötte. A belügyi szervek beláthatták, hogy az ő esetleges „leleplezése” keveseket győzne meg a cionista veszély nagyságáról. Új alszemély után kellett nézni.

Mint a Sásdi Sándorról szóló jelentésből is kiderül: akkor már mód nyílott arra, hogy magyar állampolgárok is eljussanak a Szentföldre. Izraeli diplomáciai kirendeltség ugyan továbbra sem működött Budapesten, érdekeit a svájci nagykövetség képviselte, közvetlen légi járatok sem indultak Ferihegyről Tel-Avivba, de számos kerülőt kínálkozott. Aki el akart látogatni Izraelbe, egyszerűen kiment Bécsbe, ott ilkereste a zsidó állam konzulátusát, és szó nélkül megkapta a vízumot. Az itthoni lebukást elkerülendő általában nem peccsételtek bele az útlevélbe, hanem egy külön lapon mellékeltek. Ennek birtokában megváltotta a repülőjegyet, és akár még aznap elindulhatott.

Én meg sem kíséreltem ezt a trükköt, csak tíz évvel később hivatalos formában jutottam el Izraelbe. Személyes kapcsolatokat sem tartottam fenn a távoli országgal, éltek ugyan ott egykori gyerekkorombeli társaim, akik még 1948-ban vándoroltak ki, de a sorsukról semmit sem tudtam, és őszintén szólva, nem is nagyon érdekelt. Mindig is úgy gondoltam, hogy ha egy barátságban ilyen hosszú szünet állt be, azt már nem érdemes újra elkezdni.

Hogy kerültem mégis cionistaként a III/III látókörébe? Csak találgatni tudok. Az 1970-es évek elején „A Szent Imre-induló” címmel egy kisregénybe kezdtem a háború vége felé felállított budapesti gettó sorsáról. Számos személyes élményemet is belefoglaltam ugyan a történetbe, de nem önéletrajznak szántam, egy képzelt főhőst helyeztem az események középpontjába, egy nálam néhány évvel idősebb zsidó fiút, akinek a Kőhidai Miklós nevet adtam.

Mindig is az volt a becsvágyam, hogy Történelmet írjak, ne történeteket. Egy-egy időszakot kiválasztva a maga teljes objektív valóságában ragadjam meg a közeledő, beteljesülő, majd távolodó Sorsot. Tudtam, hogy ilyen tekintetben számomra a legnagyobb esélyt a „vészorszak” felidézése jelenti.

● Addig is sokat foglalkoztam vele, de úgy éreztem, még mélyebben meg kell ismernem a holokauszt éveit, hogy megírhasam a történetét. Egyre mélyebben ringattam bele magam ennek a küldetésnek a fontosságába. Hamlet esküjének szavait ismételtetem:

..... letörölök emlékezetem
Lapjáról minden léhajegyzetet
Könyvek tanácsit, képet, benyomást,
Mit vizsga ifjú-kor másolt reá
És csak parancsod éljen egyedül
Agyam könyvében nem vegyülve más
Alábbvalókkal: úgy van, esküszöm...”

Hónapok teltek el úgy, hogy reggeltől estig a könyvtárban ültem és a témához kapcsolódó dokumentumokat olvastam. Az európai és a magyar zsidóság sorsát, kortársak emlékezeit, külföldi gettók leírásait. Imákat betűzgettem, végigragtam magam a Rabbiképző Intézet tan-könyvein, megismerkedtem a születéstől a halál-ig előírt vallási szertartásokkal.

Néha, a munkának már a nyolcadik-tizedik órájában úgy éreztem, hogy nem bírom tovább. Emlékszem, mikor a rabbinak szánt gyakorlati kézikönyvben eljutottam egy olyan részhez, miszerint a haldokló karját lehetőség a testéhez kell simítani, hogy könnyebben lehessen belefektetni a koporsóba, mintha a saját halálomat éltem vol-

Moldova György

Az utolsó töltény⁸

– ÖTÖDIK KÖTET –

ÖNÉLETRAJZI
TÖREDÉKEK

Kizárólagosan
A Szabadságban

na át, valósággal elfeketedett előttem a világ, ki kellett mennem a könyvtár folyosójára friss levegőt szívni.

A munka persze meghozta a maga gyümölcsét. Miközben tanultam, már meg is írtam a szöveg egy-egy részletét, olyanokat, mint az európai zsidóság pusztulásának képei:

..... Az európai zsidóság szinte teljesen elpusztult – adtam az egyik szereplőm szájába. – Számunkra nincs többé Amsterdam, a spanyol marannusok menedéke, ahol rabbi Menássé ben Jiszraél lakott és Báruh Spinóza. Ragyogó templomával együtt elveszett Prága, a nagy rabbi Lőw városa. A föld színével lett egyenlő Berlin – benne Moses Mendelsohn háza. Eltöröltett Varsó, ahol Perce, Náhum Szokolov és Dávid Frischmann élt. Hol van Vilna, a litván Jeruzsálem, a Gáon városa, Kovnó, ahol rabbi Jiszraél Salanter tanított? Elpusztult Odessza, Bialik emlékével, Könyvárús Mendellel, Áchád Háámmal, Szaloniki Almosino Moses városa, nincs már Pozsony, Chátám Szofér lakhelye és most elpusztulna Budapest is...”

● És én, aki a héber betűket is alig ismerem – a testvérem temetésén egy lapról olvastam fel a fonetikus leírt halotti imát –, akit a vallásos zsidók „ám hoérc”-nek tartanak, tudatlannak, mint a föld, megsírtam minden egyes nevet, és mintha láttam is volna átlátszóan vékony kezűket, ahogy a Tóra pergamenre írott sorait követik. Szívem mélyéből sajnálom, hogy nem követhettem az ő útjukat, a sorsom szerelők munkások és szállítók közé, bányába vezetett, majd az irodalom és a politika mindennapos robotjába, és ott is tart magam életem végéig. Elvesztettem, illetve meg sem tanultam a békét és harmóniát hozó mély, vonatott dallamokat.

Bár „A Szent Imre induló” cselekménye kevéssel a felszabadulás után véget ért, főhősöm sorsának lehetséges folytatása nem hagyott nyugodni: a gettót és általában az üldözöttség emlékeinek a tudatában mihez kezd valaki az 1945–1955-ös évek Magyarországon. Számára két szabadítóra volna szükség: az első kihozza őt a gettóból, a másik kihozza belőle a gettó kiváltotta lelki torzulásokat – tapasztalataim szerint ez az utóbbi csak ritkán szokott megérkezni, úgy is mondhatnám, hogy soha. A rettegés hosszú nemzedékeken keresztül sem oldódik fel, mintha egy kimondott, de végre nem hajtott halálos ítélet lebegne a túlélő feje fölött. A holokauszt második generációja sem tud szabadulni a meg nem élt emlékektől, az én 1970-es évtizedben született lányaim is álmukban üldözők és veszítőhelyek elől menekülnek.

Úgy gondoltam, egy ilyen léptékű mondani- való már meghaladja egy regény kereteit, megfelelő alapul szolgálhat egy egész trilógiára – mint látható, továbbra is működött bennem a „gigantománia”, balzaci méretű sorozatot láttam magam előtt. Később valóban megírtam a másik két darabot is „Az elhúzó szüzesség” és „Az utolsó határ” címmel, de ez még a jövő zenéjének számítot, egyelőre épp hogy befejeztem az első kötetet.

„A Szent Imre induló” először a Kortárs folyóiratban jelent meg, terjedelmi okok miatt kissé rövidített formában, de egy lábjegyzetben utaltam rá, hogy egy elővendő hármaskönyv részének számom.

Maga a tárgyalt kor és téma nem számított újdonságnak, addigra már számtalan szépirodalmi alkotás látott napvilágot, amely a vészorszakkal és a túlélők sorsával foglalkozott, így feltételeztem, hogy az én vállalkozásom sem kavar majd nagyobb hullámokat.

Várakozásomban kellemesen csalódtam; számom elismerő, sőt magasztaló telefont, levelet kaptam, egy makói orvos egyenesen a legenda-beli harminchat igazakhoz hasonlított, akik a világ terheit hordozzák a vállukon.

Egy idő után azonban másféle hangok is megszólaltak. Egy levelet kaptam az Egyesült Államokból, benne egy számomra ismeretlen Albert Moonlight nevű New York-i rabbi jelentkezett: „Kedves Uram!

Gratulálok, hogy volt erkölcsi bátorsága annyira év után végre elégtételt szolgáltatni egy ártatlannal üldözött embernek.

Tisztelő híve:

Albert Moonlight”

Fogalmam sem volt, ki ez az Albert Moonlight és miben áll az ő elégtétele, de napirendre tértem fölötte; életemben már annyira mindent nem értettem, hogy ez is elfért közöttük. Alig telt el azonban néhány hét, és újabb levél érkezett Albert Moonlighttól, amelyből kiderült, hogy az illető Berend Béla egykori szigetvári fő-rabbival azonos, akit én „A Szent Imre induló”-ban a saját nevén szerepelttettem, és a nyilasokkal együttműködő árulóként írtam le. 1944-ben a deportálások idején buzdón végrehajította a hatóságok utasításait, írt a nyilas „Harc” című újságba. „Üzletársai” ezt meg is hálálták neki, mikor a híveit vagonba zárták, és vitték Auschwitzba. Berend sétált az utcán, újságot olvasott és cigarettázott. Üzletait aztán a fővárosban is tovább folytatta. Valahogy a kezébe került a Kortársnak az a száma, melyben a kisregényem megjelent, visszavonta a korábbi dicséretét – ha nem volna stílustalan, az a kifejezést használnám, hogy „vissza Miatyánk!” – sőt feljelentéssel fenyegetett meg rágalmozásért.

A távolból érkező reagálások folytatódottak. Egy Náftáli Kraus nevezetű, Magyarországról elszármazott izraeli újságíró, a Máávir című lap munkatársa jelentkezett. Arról számolt be, hogy olvasta a Kortársban a regényemet, tetszett neki, de nehogy elbázzam magam, jó zsidó szokás szerint egy kis keserű epét is fűjt a számba, rögtön felsorolta néhány tárgyi tévedésemet. Nem megfelelő értelmezésben idéztem rabbi Ábáhu mondatát: „már letett a békéről a lelkem”, pontatlanul írtam le egy talmudbeli traktátus szövegét és így tovább.

Kraus a levél érdemi részében közölte, hogy a könyvről kritikát írt a lapjában, néhány részletet is idézett belőle. Tudomására szerint az „Új Kelet” magyar nyelvű izraeli napilap arra készül, hogy az egész szöveget lehozza folytatásokban. Majd egy újabb levelet is küldött, melyben már régi barátok között szokásos hangot használt.

Nem válaszoltam neki, nem csak a fraternizálást utasítottam vissza ilyen módon, de azt is jelezni kívántam, hogy az Izrael állama iránti rokonszenvem nem terjedt ki a Magyarországról emigrált zsidó tollforgatókra is. Kint, az egyetlen Kishontot leszámítva, egyikük sem futott be különösebb karriert, ezért önmaguk vigasztalására azt hangoztatták, hogy egy zsidó, különösen egy zsidó író számára morális önfeladást jelent, ha a holokauszt szörnyűsége után Magyarországon marad. Ezt mindenképpen hangsúlyozniuk kellett, különben megkérdőjeleződik a kivándorlásuk értelme.

● Míg az átlagembereknek a hasonló helyzetben hozott döntését mindig is tiszteletben tartottam, az íróktól nem fogadtam el ezt a vélekedést. Szerintem viszont a kérdés csak azon múlik, hogy az illető mennyire író és mennyire őri meg a maga szellemi szuverenitását, és csak sokadik sorban számít az, hogy zsidó – bármennyire is akarják különböző oldalakról ezt állítani az első helyre.

Napjainkban gyakran elhangzik az a zsidóknak szóló sértés, hogy maguk nem is magyarok, hanem csak magyarul beszélnek és írnak. Én azt hiszem, hogy valakit épp az tesz magyarrá, hogy ismeri a különbséget a „megint”, az „újra” és az „ismét” között, nem pedig a név végén terpeszkedő ipsisilon vagy a kutyabőr. (Később Izraelbe eljutva az ottani Írószövetségben megkérdézték, hogy zsidó vagy magyar írónak tartom-e magam.

– Természetesen magyarnak – feleltem –, aki vállalja a zsidó származását. Válaszommal nem arattam sikert, de erre – tapasztalataim birtokában – nem is számítottam. Mindig is emlékezetemben tartottam Zsolt Bélának, a nagy publicistának a megállapítását:

.....A kispolgári zsidók mindig büszkék arra, ha valaki kiemelkedik közülük, de nem tűrik, hogy ő maga hangsúlyozza ezt a különbséget. Tüntetésnek, affektálásnak, sőt majdnem dezer-tálásnak tekintik, ha valaki nem ugyanúgy zsidó, ahogy ők...”

Aligha lehet véletlen, hogy bár a világ sok országában megjelentek az írásaim, héber nyelven egyetlen könyvemet sem adták ki.)

Nyilvánvaló, hogy a III/III illetékesi elolvasták Kraus leveleit – a dolgok logikája szerint ha-

marabb, mint én, és úgy találták, hogy ez a kapcsolat megfelelő alapul szolgálhat egy cionista-ellenes ügy elindításához. Én a korábban kizse-melt Sásdi Sándornál nagyobb hálnak számítottam, akkorára már tucatnyi kötetem is megjelent, némelyikük százezres példányszámban, a könyvheti dedikálásokon hosszú sorok húzódtak az asztalom előtt. Az is feltételezhető, hogy a testület egykori ávéhás tagjait – némelyikük idő-közben örvezetöböl őrmaggyá emelkedett – megbántotta „Az elbocsájtott légió”, a hatóságról írott regényem, és úgy érezték, hogy most eljött a törlesztés ideje. Ha sikerülne rámbizonyítani a szervezkedés-fellazítás gyanúját, azzal kellőképp igazolnák a közvélemény előtt az én hitványságomat, egyben a cionista aknamunka kiterjedtségét és veszélyes voltát.

● A munka elkezdődött, a dosszié következő lapjai a ma beszerzett személyes adataim másolatait tartalmazzák; azt az adatlapot, melyet a személyi igazolvány igénylésénél töltöttem ki, kis- és nagyalakú arcképemet. Bűnügyi kérdője-gyet is benyújtottak, de a rendőri adminisztráció megállapította, hogy nincs priusozom. A főcso-portfőnökség különböző alosztályai ezután egy-mást kérdezték végig, hogy milyen anyagokkal rendelkeznek az ügyemben, de igen sovány eredménnyel. A feljegyzések csak azt a megállapítást tartalmazzák, hogy „Bolygató”, vagyis én, „a szerzői esteken tanúsított magatartásával hallgatóságának a társadalmi rendszerünkről alkotott véleményét negatív irányban befolyásolja, tevékenysége a fellazítási politikához kapcsolódik”. A megfigyelésnek ez az induló szakasza, a „hálózat priorálás” nem erősítette meg a gyanút, legfeljebb megismételte azt.

A következő titkos jelentésben Gáspár Gellért rendőr főhadnagy – egy későbbi, az 1989. január 30-ai állapotot rögzítő állománylista szerint a BM III/III-5-a alosztály munkatársa, akkor már századosi rendfokozatban – arról számol be, hogy Moonlight Berend rabbi akcióba lépett ellenem. Jogi képviselője, egy budapesti ügyvéd valóban felkereste a regényt leközlő Kortárs szerkesztőségét és sajtóhelyreigazítási nyilatkozatot követelt minden ügyfelére vonatkozó állítás tekintetében. Ezt visszautasítottam – nem is tehettem volna mást írói hitelességem megímása nélkül.

Bemutattam a forrásomat: Berendnek a fasiszta „Harc” című hetilapban 1944-ben megjelent cikkeit, Lévai Jenő történésznek a magyar holokausztal foglalkozó könyveit, egy angol nyelvű tanulmánykötetet, Stern Samunak, az 1944-es gettótanács elnökének a feljegyzéseit, valamennyi az egykori szigetvári főrabbi bűnös-ségét igazolta. Végül letettem az asztalra a Népbíró-ság 1946-os ítéletét, amely Berendet két év börtönnel sújtotta a nyilasokkal való együttműködésért és egyéb bűnökért. A jogász bílintott a bizonyítékaimra:

– Ez mind szép, de ismeri-e Ön a másodfokú, fellebbviteli bíróság döntését is?

– Volt ilyen?

– Bizony volt! – és az ügyvéd átnyújtotta az iratot: az ítélet minden vád alól felmentette Berendet.

Megdöböntem, és sokáig nem érttem a két ítélet közötti ellentmondást – ekkora különbség a törvénykezési gyakorlatban legalábbis szokatlannak tűnt. Később Scheiber Sándor professzortól kaptam magyarázatot. A professor kifejtette: a háború után a Népbíró-ságokat azért hozták létre, hogy a nyilas főbűnösök fölött ítélkezzenek, és nem a zavarosban lavírozó fő-rabbikat kívánták tetemre hívni. Emellett Berend azzal fenyegetőzött, hogy ha őt börtönbe zárják, vallomásával magával ránt több a holokauszt idején kompromittálódott zsidó vezetőt is. A botrányt elkerülendő a büntetését eltörölték – azazal a feltétellel, hogy elhagyja az országot. Ennek a paktumnak nem maradt hivatalos nyoma, tehát jogilag érvényesnek számított a felmentő ítélet, ennek ellenére nem voltam hajlandó retírálni, továbbra is elutasítottam a helyreigazítást. Az ügyvéd kijelentette, hogy Berend nevében a bírósághoz fordul.

A fenti részlettel befejeztük *Moldova György Az utolsó töltény* című önéletrajzi műve ötödik kötetének közlését. Az író 2005. szeptember 13-án mutatja be könyvét a sajtónak, *aznap 15 órakor* pedig a fővárosi Lehel téri Mikulás könyvesboltban (a Metro galériaszintjén) dedikálja könyvét. Találkoznak az érdeklődők az íróval *szeptember 10-én, szombaton Szolnokon* is, a tiszaligetű gulyásfőző versenyen, a strand bejáratánál, ahol a Munkáspárt sátrában várja az érdeklődőket *11 és 16 óra között*.

Köszönjük, hogy Moldova György lehetőséget teremtett rá, hogy már megjele-nés előtt ismerkedjünk új művével *A Szabadság* hasábjain!

SEGÍTSD A PÁRTOT!

Bő fél év múlva választások lesznek. Decembertől meg kell jelennünk az első választási anyagokkal, azaz decembertől már nemcsak gyűjtőnk kell a pénzt, de költeni is. Az év első hónapjaiban megindul a kopogtatócédulák gyűjtése. Járni kell a falvakat, ehhez megint csak pénzre van szükség.

Tavaszi óta gyűjtjük a pénzt a választásokra. Elvállaltuk, hogy évente kétezer forintot beadunk a közösbe. Elvállaltuk mi, a párt tagjai, közösen. Elvállaltuk, mert tudtuk, hogy a választáshoz pénz kell. Nem vállalkoztunk lehetetlenre. Évi kétezer forint kifizetendő összeg. Mégsem jön a pénz úgy, ahogyan szeretnénk. Bő fél év van a választásokig, és a tervezett összeg szűk harmadát gyűjtöttük az idén. Miért?

Az oka az is, hogy a tagjaink nem adnak pénzt. Olyan párttaggal már találkoztam, aki nem tudja, hogy gyűjtünk, de első szóra adta a pénzt. Olyan párttaggal is találkoztam már, akit egy kicsit győzködni kellett, de mégis adott. Olyan párttagot még nem láttam, aki kerek perccel kijelentette volna, hogy nem ad.

Akkor pedig másutt kell az okokat keresni. A baj az, hogy gyengén szervezzük a munkát. Nem állandóan végezzük, hanem amikor éppen eszünkbe jut. Alapszervezeteinkben taggyűlés taggyűlést követően, hanem konkrétan, személyre szólóan megbeszélnek a gyűjtés helyzetét. Nincs folyamatos ellenőrzés és számonkérés. A támogatási jegyeket kiadjuk az alapszervezeteknek, de nem győzködjük őket mindennap, és – ez nagyon lényeges – nem ellenőrizzük.

A pénzügyítés nem kapcsolódik a párt politikai akcióhoz. Van politika és van pénzügyítés, miközben a kettőt együtt és egyszerre kellene végeznünk. Összetartoznak és így könnyebb is.

A másik döntő ok a szemérmességünk. A titkárnak nem meri

megkérdezni egyenesen a szervezete tagjait, hogy miért nem fizettek. Alapszervezetről, megyéről, közösségekről beszélünk, ahelyett, hogy az egyén felelősségét hangoztatnánk. Az évi 2000 forint erkölcsi kötelessége és jól felfogott politikai érdeke minden kommunistának. A vezetőség dolga pedig az, hogy elmenjenek minden egyes párttaghoz, tájékoztassák, meggyőzzék és beszédjék a pénzt.

Oka az is, hogy nem népszerűsítjük a pénzügyítést, nem frunk róla a Szabadságban vagy csak elvétve. Hiába kérjük a szervezeteiket, írják meg, hogy kik és hol gyűjtenek jól. Nem írják meg, és ez nem jó. Nekünk büszkének kell lennünk a mindennapi pártmunka hőseire.

Nemsokára jön december 17-ike, a párt ünnepe. Sok helyütt fognak kitüntetés adományozni, a Munkáspárt Arany Díszjelvényét. Vajon hányan fogják azért kapni, mert élen jártak a gyűjtésben? Úgy lenne igazságos, ha egyetlen kitüntetésünk nem a pártban viselt funkció vagy az itt eltöltött évek alapján adományoznánk, hanem a mostani, konkrét munka alapján.

Vannak jó példák, amelyekből tanulni kell. A budapesti kommunista (elnök: *Kollár Pál*) vitahatalanul többet gyűjtenek be, mint a vidékiek. Közel hetven százalékos az idei teljesítés. De a jók között is vannak még jobbak. A XX. kerület (elnök: *Tóth Mihály*) kétszáz százaléknál tart, azaz már a jövő évit is befizette. A XXII. kerület (elnök: *Forgó Tibor*) százötven százaléknál tart.

Száz százalékot ért el a XIX. kerület (elnök: *Farkas Károly*), a VIII. kerület (elnök: *Arató István*) és a XIII. kerület (elnök: *Erdős István*). Mi a siker titka? Folyamatos munka (ne legyen olyan rendezvény, ahol nem gyűjtenek pénzt), a tagság személyekénti számonkérése.

Ezzel párosul a budapesti vezetők személyes példamutatása. A budapesti KB-tagok mindegyike, a budapesti elnökség nagy része, a kerületi elnökök több, mint fele már belépett az Ezres Klubba.

Vidéken is vannak kitűnő és követendő példák. Fejérben (elnök: *Erdős Ferenc*) hatvan százalékal felé tartanak. Győr-Sopronban (elnök: *Sipőcz Sándor*) negyven százalékot fizettek már be. Komárom-Esztergom megyében (elnök: *Tóth István*) is elhagyták a harmincöt százalékot. Az abszolút számok mellett kell említeni azokat a területeket, ahol gyorsult a gyűjtés és komoly remény van a lemaradás behozására. Ilyen Szolnok megye (elnök: *Bencsik Mihály*), Békés (elnök: *Bánhegyi József*), Pest megye (elnök: *Mendel Lajos*).

Semmi rendkívülit nem kell csinálni! Használjuk fel a párt-szavazást a tagsággal való beszélgetésre. Ne csak politikai támogatását kérjük, de kérjük minden egyes tagunktól a kétezer forintot is! Keressük meg ismerőseinket, a rokonokat, és merjünk kérni. Járjunk elő személyes példával, lépünk be az Ezres Klubba! A megyei, városi vezetéseket tekintésük át együtt a pénzügyítés helyzetét! Minden gyűlés, minden rendezvény meghívójában szerepeljen a kérdés: segítsd a pártot! Ha ezt megteszitek, van esélyünk a sikerre.

Karacs Lajosné

Ki itt a „születési hibás”?

Ságvári Endre halálának 61. évfordulója „alkalmából”, mint minden esztendőben, a jobboldal ezúttal is rárontott a baloldalra. A polgári napilap hasábjait felhasználva, a lap munkatársa és egy történész az immár történelmi nevezetességű hűvösvölgyi cukrászdában lezajlott halálos végződésű tűzpartaj végkimeneteléből azt a következtetést szűri le, hogy mivel az illegális találkozó színhelyén Ságvári Endre fegyvere dördült el elsőként, és támadói közül három közeg megsérült, egy pedig holtan terült el, a Magyar Csendőrok Baráti Köre méltán (!) tarthat igényt egy Ságvárihoz hasonló emléktáblára. A szerzők egybehangzó konklúziója, hogy „a párt eleve születési hibás, mert kezdetől fogva olyan elveket hirdetett, amelyek mások tömeges jogfosztásával, likvidálásával jártak.”

A „történelmi elemzés” 1917-ig nyúlik vissza, megállapítván, hogy az ideológia 1917 után gyakorlattá vált. Természetesen nem a marxi tudományos ideológia fokozatos érvényesülésére gondolnak a polemizálók, hanem éppen hogy az ellenkezőjére, kiforgatva-felforgatva a magyar kommunista mozgalom igaz tartalmát. Azt ugyan elismerik, hogy Ságvári a németek által megszállt Magyarországon egy alapvetően bűnös rendszer ellen próbált tenni valamit (?), ám „vizsgálatra szorul – hirdetik –, hogy emögött milyen elvek és tevékenységek állnak”.

Nos, milyenek? Őszerintük – tessék erősen megkapaszkodni! – „kollaboráns” magatartások... S hogy miből merítik a véleményüket, rövid úton arra is választ kapunk: „1941-ig a hazai kommunista mozgalom a Szovjetunióval szimpatizált, mely az 1939-es Molotov-Ribbentrop-paktum alapján a náci Németországgal szövetségben harcolt.” Még tovább menve, a mozgalom világháború dalmi és osztályharc elmélete ugyancsak az immár illegálissá kényszerített magyar kommunista számláját terhelte... mivel – fűzik a képtelen gondolatot – „fenti elvek vezettek el a burzsoázia likvidálásához a hatalom elnyerése után.” Most már csak Sztálin hiányzik a sorból, akiről kerek perccel ki mondják, hogy „világháborús uszító” volt, aki egy „új világegés után áhított, amelyből

csak a Szovjetunió marad ki, de mindenki más elvérzik.”

Sok ez így egy hallásra, egy olvasatra, elemiére kell szedni, majd a helyére rakni a darabokat. Ugyanis a Tanácsköztársaság leverése után hatalomra került és bosszút lihegő magyar uralkodóosztály minden lehetőséget elkövetett, hogy a kommunista soha többé ne nyehessenek életteret. Megfigyeléssel, börtönnel és minden eszközzel csírájában akarta elfojtani a legcsekélyebb mozgolódást is. Mint a történelemből tudjuk, ez többé-kevésbé sikerült neki. A világháború kirobbanásakor, de jóval előtte is, a hatalomnak már áttekinthető képe volt a mozgalom elkötelezett harcosságairól, és a legcsekélyebb akcióira letartóztatással, börtönnel reagált. Százával rakta rács mögé a kommunistaikat vagy a kommunistaügánus személyeket, akik a külvilág dolgairól maximum börtönposta vagy morzejelek útján értesülhettek, és az emlegetett osztályelméletet szintén a cellák falai között tanulmányozhatták a kollaboráns magatartással megvádolt mozgalmárokat. 1944 nyarán derekig alig páran maradtak szabadlábban, a kevesek közül, miként Ságvári Endre, bujkáltak a nyomukban szimatoló rendőrökök elől. Ságvári tudta, mi vár rá, ha kézre kerítik, letartóztatják, megkínózzák, ezért cselekedett a rendszerváltás óta vitatott módon.

Sztálint illetően, nos mindent rá lehet fogni, de hogy ő mint

„világháborús uszító” – nevetéses! A cikkben hivatkozott 1939-es 18. pártkongresszuson szavait elsősorban a külföldnek szánta, mintegy a mellékesség látszatát keltve, „kétértelműen”, kissé elhomályosítva a Sanghajtól Gibraltárig terjedő új imperialista háború” meghatározását. Ezzel arra célt, hogy a háború későbbi összes résztvevőjét imperialista gyűjtőgatónak tekintje. Amikor 1939. március 10-én a beszéd elhangzott, a második világháború küszöbön állt, súlyos gazdasági válság fenyegetett, így mindezeket egybevetve kifejtette, hogy a már harcoló felek nyomában Németország, Olaszország és Japán szintén háborúba fog menekülni, és nem marad majd semleges a játszmában az Egyesült Államok sem. Franciaországgal kapcsolatban arra az állásponton helyezkedett, hogy az a megbékítés szellemében burkoltan le fogja szedni a sápot a hátterben leselkedő német-szovjet ellentétből. Mindezt az európai viszonyokra úgy áttültetve, mint „világháború exporrtervet”, több mint fantázia. Sztálin éppen arra akart rámutatni, hogy az imperialista hatalmak külön-külön s együtt véve a Szovjetunió „kivézetésére” törekednek!

Ezek után nincs mivel s kívül tovább vitatkozni az eszme létjogáról. Sok-sok tisztességes kommunista és nem kommunista magyar hazafi Ságvári Endrével egyetemben az életével és halálával pecsételte meg, hogy igenis egy élve született pártideológiáról és a hozzá kapcsolt tettekről van szó. Még akkor is így igaz, ha a későbbiekben valóban voltak kiábrándító és súlyos vétkek a kivitelezésben. Az pedig mint a cikk címe hirdeti, „Takaréklángra tették (volna) Ságvári Endrét”; ugyancsak hamis látomás. Inkább az szenved gázmérgezésben, aki minden módon történelmet hamisít és félrevezeti ezáltal az ifjúságot is.

Pless Zsuzsa

Hirdessen A Szabadság hetilapban!

Többszöri megjelentetésnél kedvezményt adunk.

Várjuk megrendeléseiket!

Részletes információ: Huszár Zsófia Telefon: 313-5420

Emlékezzünk!

Tüntetés Budapesten a munkanélküliség ellen

1929 októberében New Yorkban kiobbant a hitelválság, mely alapjaiban rázta meg a nyugati világ gazdasági rendszerét. Az ezzel együtt járó negatív folyamatok Magyarországot is elérték. Ennek hatására nemcsak a gazdaság, hanem az „alkotmányos diktatúra” (ahogy Bethlen rendszerét nevezte) is megrendült.

A baloldal helyesen ismerte fel, hogy az európai politikai folyamatok nem a parlamentari harcnak, hanem a tömegmozgalmaknak és az utcának kedveznek. Az 1930-ban hazatért *Garami Ernő* módosított az eredeti tervekben. A Kommunista Magyarországi Pártjára hallgatva a Szociáldemokrata Párt a Szakszervezeti Tanács-csal együtt 1930. szeptember 1-jére harcos tüntetésre hívta a munkásokat, amelyet azután csak nagyarányú karhatalmi fellépéssel lehetett szétverni.

1930. augusztus 11-én a Szakszervezeti Választmány felhívta a dolgozókat: szeptember 1-jén egynapos munkabeszüntetéssel egybekötött néma felvonulással fejezzék ki tiltakozásukat helyzetük gyorsuló romlása miatt. A KMP ezzel szemben harcos fellépésre szólította fel a tömegeket a népellenes rendszer ellen.

Szeptember 1-jén délelőtt Budapesten mintegy 150 000 dolgozó vonult a Városligetbe és a környező utcákba, munkát-kenyeret követelve.

A tüntetés hamarosan általános kormányellenes megmozdulássá vált, a tömegek a KMP jelszavait visszhangozták. A rendőrség és a tüntetők között összeütközésre került sor, melynek során egy munkás meghalt, hetvenen súlyosan, több százan könnyebben megsebesültek.

Tüntetések voltak a vidéki városokban és munkástelepüléseken is. A tüntetők Győrben, Gyulán, Miskolcon, Szentesen is összeütköztek a karhatalommal. Országosan mintegy negyedszáz tüntető vett részt a megmozdulásban. Ez volt a magyar munkásság legnagyobb megmozdulása a gazdasági válság és a népellenes rendszer ellen.

Barek István

VESZTESÉGEINK

Berényi Ferenc, a volt Münnich Ferenc Társaság ügyvezető titkára, a Május Elseje Társaság tiszteletbeli elnöke, örökös tagja, 85 éves korában elhunyt. *Budapest, XI. kerületi alapszervezet*

Sáfrány Dezső, aki 1945 óta volt párt tagja, 77 éves korában elhunyt. *Nagykanizsai VIII. alapszervezet*

EMLÉKÜKET KEGYELETTLE MEGŐRIZZÜK

GYERMEKTÁBOR

A Munkáspárt Nőtagozata idén is megszervezte a gyermektábor Tiszakécske-Kerekdombon. Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik „guru-ló forintjukkal” hozzájárultak a költségekhez. Jeleznék kívánom, hogy annyi pénz maradt, amennyi fedezi a majdani Mikulási-rendezvény kiadásait is.

Tóth Erzsébet

Szabó Antal, aki alapító tagja volt a pártnak, 75 éves korában elhunyt. *Miskolc, I. alapszervezet*

Varga Gyula, aki 1947 óta volt a párt tagja, 73 éves korában elhunyt. *Soproni alapszervezet*

Szabó Sándorné, aki 1945 óta volt a párt tagja, 78 éves korában elhunyt. *Jászberényi alapszervezet*

Kitüntetések, papír- és fémpénzek, képeslapok, porcelánok adásvétele.

VERES ÉREMBOLT,

VII. ker. Izabella utca 37.

Tel.: 322-4799

H-P: 9-17 óráig.

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője az **»OBSERVER«** 1084 Budapest, Auróra u. 11. Tel.: 303-4738, Fax: 303-4744 E-mail: marketing@observer.hu http://www.observer.hu

Segítség, hogy segíthessünk!

A magyar nótás szakma jótékonyágát műsort kezdeményez 2005. szeptember 25-én, 15 órakor a Nemzeti Sportcsarnokban, a Budapest XIV., Istvánmezei út 35. sz. alatt. (Megközelíthető a Thököly útról.)

Mátrakeresztes és Mád katasztrófa sújtotta községekben sokan maradtak fedél nélkül és az árvízvár óriási veszteségeket okozott. Ezeknek az embereknek ajánljuk fel a műsor bevételét és a szponzori támogatások összegét.

Jegyek kaphatók: a Nóta Egyesületben (1068 Bp., Városligeti fasor 38.), Debrei Gabi műsorszervezőnél (06-20-394-7945) 1000 és 2000 forintos áron.

A Szabadság

A Munkáspárt központi politikai hetilapja
Felelős szerkesztő: Szabados Judit
Szerkesztőség: 1082 Budapest VIII., Baross utca 61.
Telefon: 313-5420 (közvetlen); 334-1509/22 m. Telefax: 313-5423
Lapterjesztés: Szigeti Endréné, tel.: 334-1509/23 m.
A Szabadság e-mail címe: mp400@axelero.hu;
internet cím: www.aszabadsag.hu

Kiadja: a Progressio Kft., a kiadásért felelős: Vajda János igazgató
ISSN 0865-5146

Hírlapárúsítás formájában terjeszti a Lapker Rt. Budapesten és vidéken.
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága,
1008 Budapest, VIII. ker., Orczy tér 1.

Előfizethető valamennyi postán, a kézbesítőknel, e-mailen:
hirlapelofizetes@posta.hu, faxon: (06-1) 303-3440.

További információ: 06 (80) 444-444.

Előfizetési díj: egy évre 5220 Ft, fél évre 2760 Ft,
negyedévre 1380 Ft, egy hónapra 460 Ft.

Szedés, tördelés: Progressio Kft.

Nyomtatás: Apolló Kft. 1165 Budapest, Zsemlekes út 25.

Felelős vezető: Mózses Ferenc ügyvezető igazgató.

A Munkáspárt internetcíme: <http://www.munkaspart.hu>